

VIKING LINE

Hållbarhet 2018

Innehåll

Det här är vi.....	2
Året i korthet.....	4
VD:s översikt.....	6
Hållbarhetsrapport	8
Viking Line är för var och en.....	10
Frakten viktig för handeln i Östersjöområdet	12
Ekonomiskt mervärde.....	14
Restitution för bibehållen inhemsk konkurrenskraft	16
Personal	18
Säkerhet	26
Miljö	28
Viking Lines miljöresa.....	42
Risker och möjligheter.....	44

Produktion: Viking Line Abp, Central marknadsföring.
Foto: Viking Lines bildbank; Daniel Eriksson, Tuukka Ervasti, Elina Manninen, Matton.se, Ann-Sofie Mattsson-Wallén, Jarmo Nieminen, Alf Norkko, Sini Pennanen, Jacob Saurén, Kjell Söderlund, Uzi Varon, Eva Wiktorsson.
Tryck: Grano, 2019.
Papper: Munken Polar 120–240 g/m².
VIKING 1804091

VIKING LINE

Det här är vi

Mission

Vi länkar samman länderna runt norra Östersjön genom att bedriva en hållbar och regelbunden färjetrafik för var och en. Våra tre grundtjänster är kryssningar, person- och fraktt transporter. Vår unika kompetens att kombinera dessa tjänster skapar kund- och affärsnytta.

Trafikområde

Viking Lines trafikområde omfattar Östersjön med Finland, Sverige och Baltikum som huvudmarknader. Vi har försäljningskontor i Finland, Sverige, Estland och Tyskland. Koncernens huvudkontor ligger i Mariehamn.

Finlands största sjöarbetsgivare

Viking Line är Finlands största sjöarbetsgivare. Totalt sysselsätts över 40 olika yrkeskategorier på ett fartyg inom områden som drift, underhåll, butik, kök, hotell, underhållning, konferens, ordning och sjukvård.

Verksamhetsområden

Viking Lines verksamhet innefattar både passagerartrafik och fraktt transporter. Utöver detta erbjuder dotterbolaget Viking Line Buss Ab busstransporter med utgångspunkt från Åland.

Miljöcertifiering

Koncernens huvudkontor, alla Viking Lines fartyg samt dotterbolaget Viking Line Buss Ab är miljöcertifierade enligt standarden ISO 14001:2015.

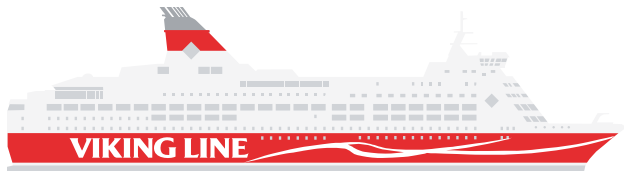

Nasdaq

Moderbolaget Viking Line Abp är noterat på NASDAQ Helsingfors sedan den 5 juli 1995. Aktiekapitalet uppgår till 1 816 429, 61 euro fördelat på 10 800 000 likvärdiga aktier som utgör en enda serie.

Viking Lines trafikområde omfattar Östersjön med Finland, Sverige och Baltikum som huvudmarknader.

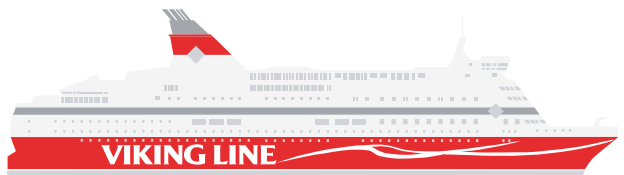
Våra fartyg

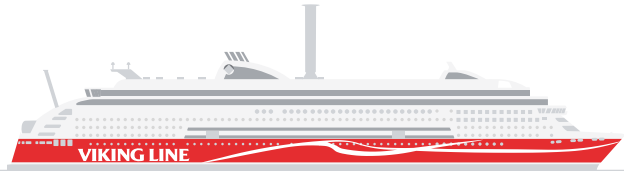
M/S Amorella
Finsk flagg
Åbo-Åland-Stockholm

M/S Viking Cinderella
Svensk flagg
Stockholm-Mariehamn

M/S Gabriella
Finsk flagg
Helsingfors-Mariehamn-Stockholm

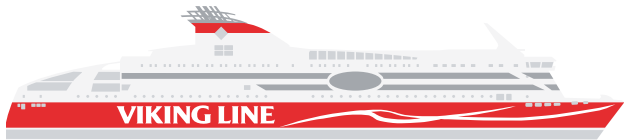
M/S Viking Grace
Finsk flagg
Åbo-Åland-Stockholm

M/S Mariella
Finsk flagg
Helsingfors-Mariehamn-Stockholm

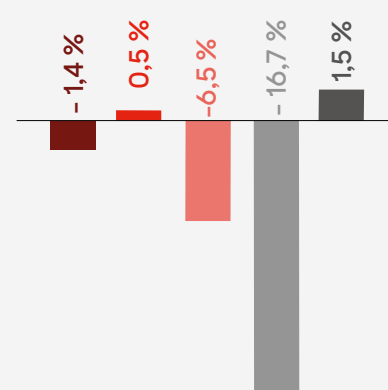
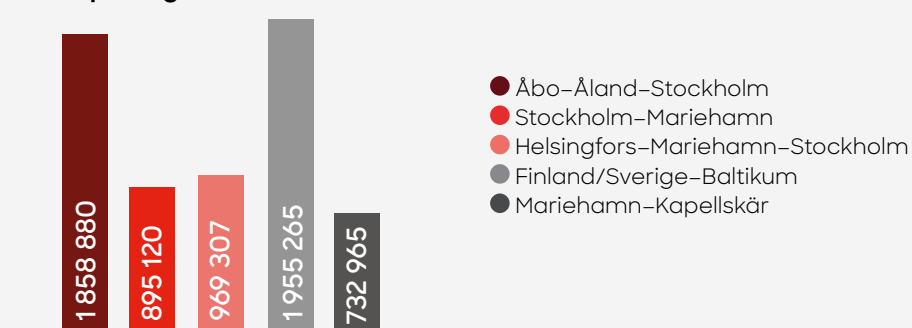
M/S Rosella
Finsk flagg
Mariehamn-Kapellskär

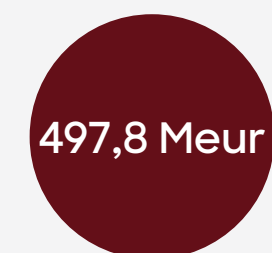
M/S Viking XPRS
Estnisk flagg
Helsingfors-Tallinn

Året i korthet

Antal passagerare

Omsättning

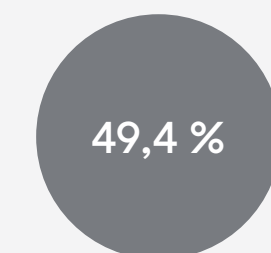
Resultat före skatter

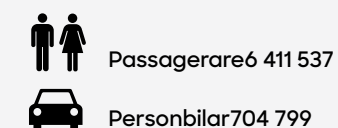
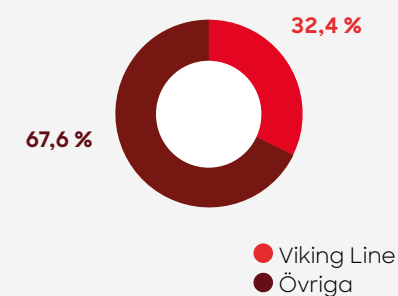
Investeringar

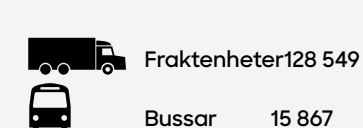
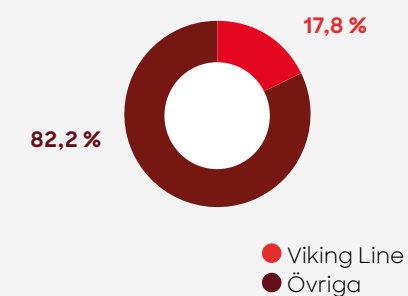
Soliditet

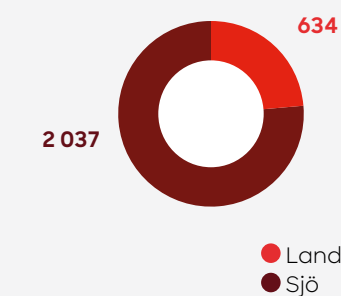
Marknadsandel, passagerare

Marknadsandel, frakt

Antal anställda i medeltal

Utöver koncernens egen personal bemannades Viking XPRS med i medeltal 242 (248) personer anställda av ett bemanningsföretag.

NB 488 A

63 000 BRT, 218 meter,
2 800 passagerare,
1 500 längdmeter frakt,
922 hytter,
Isklass 1 A Super

Viking Grace fick rotorsegel

I april 2018 började Viking Grace som det första passagerarfartyget i världen utnyttja vindkraft med hjälp av ett mekaniskt rotorsegel. Avsikten är att testa om det går att ytterligare minska fartygets energiförbrukning och utsläpp av avgaser.

Steel Cutting

Den 3 september inleddes byggnadsarbetet av Viking Lines nya passagerarfartyg på det kinesiska varvet XSl. Under en traditionsenlig Steel Cutting-ceremoni skars de första stålbitarna ut. Fartyget blir ett av världens mest klimatsmarta passagerarfartyg. Nybyggnadsprojektet har föregåtts av omfattande planerings- och utvecklingsarbete med syftet att skapa ett fartyg som representerar en helt ny och unik fartygsgeneration. I arbetet har man engagerat ett flertal finländska och andra europeiska leverantörer. Fartyget inleder sin trafik år 2021 på linjen Åbo-Mariehamn-Stockholm.

Ny organisation

Under våren 2018 genomfördes en förändring av organisationsstrukturen med målet att öka fokus på resultat och kommersiella frågeställningar och samtidigt förenkla arbetssätt. För varje fartyg utnämndes en kommersiellt ansvarig fartygschef som rapporterar direkt till VD.

Viking Line Club

Viking Lines förnyade stamkundsprogram Viking Line Club lanserades i februari 2017, då medlemmarna kunde börja samla bonuspoäng (Båtar) för sina resebokningar och ombordinköp. Från och med den 7 februari 2018 kunde medlemmarna använda Båtarna som betalningsmedel vid samtliga förhandsbokningar av både resor och ombordtjänster.

VD:s översikt

Vi utvecklar verksamheten för att möta resenärernas förväntningar

Sedan vår trafik inleddes har 227 miljoner passagerare valt att åka med våra fartyg, 22 miljoner bilar rullat över bildäcksramperna och över 4 miljoner fraktenheter bidragit till att upprätthålla infrastrukturen mellan de tre länder vi trafikerar.

Genom fortsatta satsningar i verksamheten ska vi bibehålla vår starka position på vårt trafikområde. Med en starkare digital närvaro och ett accelererat arbete i att tillfredsställa kundernas förväntningar ska vi utveckla vår verksamhet. Vi har även en betydelsefull roll i att utveckla det hållbara resandet – ett område där vi redan i flera års tid legat i framkant gällande nya tekniska innovationer.

Som ett åländskt rederi lever vi av havet och att främja dess välmående är viktigt för oss. Vi vill vara föregångare när det gäller att utnyttja nya lösningar som minskar miljöbelastningen.

Organisationsförändring med fokus på resultatet

Utvecklingsarbetet gäller även vår organisation. I april togs en ny organisationsmodell fram. Målsättningen är att skapa ett tydligare ägarskap av resultatet och stärka det kommersiella fokuset.

Samtliga fartyg är i fokus i denna process och sju fartygschefer har utnämnts. Ledningsgruppen fastställer tillsammans med mig koncernens övergripande mål, som sedan fartygscheferna med sina fartygsledningsgrupper verkställer, med stöd av supportfunktionerna i land. Det är viktigt att vi tillsammans gör allt för att sporra och stöda affärsverksamheten

samt att vi i sann Viking-anda ger glad och god service åt våra kunder.

Geografiskt är vi utspridda med verksamhet i Finland, på Åland, i Sverige, Estland och Tyskland. Vi har medarbetare som jobbar ombord och i land. Under 2018 var vi närmare 3 000 heltidsanställda inklusive Viking XPRS besättning. Att jobba på olika orter och på olika fartyg är en utmaning, men ger också möjligheter. Vi har en stark företagskultur och anser att människor med olika erfarenheter och perspektiv är avgörande för långsiktig affärsmässig framgång. Det är människorna som är nyckeln till framgång och allas insats räknas. Målen för omsättning, lönsamhet och tillväxt kan endast uppnås om kunniga människor är motiverade att uppnå dem.

Årets resultat

Helårsresultatet för 2018 utföll i nivå med resultatet för verksamhetsåret 2017. Under året har kostnadsutvecklingen hållits på en tillfredställande nivå trots en ökad kostnad för bunker. Under början av hösten steg bunkerpriset till en nivå som försämrade rörelseresultatet för helåret i jämförelse med år 2017. Mot slutet vände prisnivån till det bättre, vilket utnyttjades för att säkra stora delar av bunkerkostnaden för 2019 genom fastprisavtal.

Vi ser fortsättningsvis utmaningar gällande införtjeningen. Delvis belastades vi under året av den försvagade svenska kronan, men även av svagare passagerarvolym än planerat. Under kommande år skall fokus ligga på ökad införtjäning och ett förbättrat försäljningsbidrag. För att klara av de fortsatta stora utmaningar vi står inför har vi valt specifika fokusområden som vi kommer att sätta extra resurser på för att förbättra resultatet.

Under året reste 6,4 miljoner passagerare med oss. Hög-säsongens volymer är helt avgörande för vårt resultat och juli är traditionellt den månad då trafiken är som intensivast. Viking Lines passagerarvolym för samtliga ruttor uppgick i juli till 951 005 passagerare. Antalet är bättre än under rekordåret 2015 med motsvarande kapacitet. Mariella och Gabriella som trafikerar mellan Helsingfors och Stockholm gjorde även i sommar dagsturer till Tallinn. Bägge fartygs kapacitetsutnyttjande ökade märkbart tack vare dessa extra turer.

Under året stärktes vårt digitala förändringsarbete när vårt stamkundsprogram Viking Line Club nådde en ny nivå. I ett års tid har medlemmarna kunnat samla bonuspoäng,

det vill säga Båtar. Från och med februari kunde dessa utnyttjas som betalningsmedel för alla förhandsbokningar för såväl resor som bilplatser, restaurang- och spabokningar. Vi är glada över att kunna erbjuda våra trogna kunder denna möjlighet.

I framkant för nya innovationer

I april 2018 fick Viking Grace luft under vingarna med ett nytt rotorsegel. Fartyget är det första hybridfartyget som utnyttjar både vind för propulsion med hjälp av ett segel och LNG, flytande naturgas, som bränsle. Med hjälp av rotorseglet kan koldioxidutsläppen och bränsleförbrukningen minska. Det mediala intresset för rotorseglet har varit stort, i synnerhet internationellt. Effekten av seglet ska utvärderas efter ett år i bruk. Intentionen är att installera två segel på vårt nya fartyg.

Byggnadsarbetet av nya fartyget inlett

Den 3 september inleddes byggnadsarbetet av Viking Lines nya passagerarfartyg på det kinesiska varvet XSI. Under en traditionsenlig Steel Cutting-ceremoni skars de första stålbitarna ut. Det nya fartyget är till sin storlek större än miljö-pionjären Viking Grace, men beräknas förbruka cirka tio procent mindre bränsle. Optimering av energi och miljöanpassade lösningar har legat i fokus under hela projektet och fartyget kommer att bli ett av världens mest energieffektiva fartyg.

Nybyggnadsprojektet har föregåtts av omfattande planerings- och utvecklingsarbete med syfte att skapa ett fartyg som representerar en helt ny och unik fartygsgeneration. I arbetet har man engagerat ett flertal finländska och andra europeiska leverantörer. Fartyget inleder sin trafik år 2021 på linjen Åbo-Mariehamn-Stockholm. I augusti flyttade den första gruppen anställda till Kina för att delta i byggnadsarbetet. Det är både spännande och stimulerande att följa arbetet med att bygga det nya fartyget.

Jag vill rikta ett varmt tack till all vår personal för ett gott arbete under det gångna året. Jag vill även tacka våra kunder och samarbetspartners för visat förtroende under 2018.

Jan Hanses
Verkställande direktör

Hållbarhetsrapport

Hållbarhetsrapporten har godkänts av styrelsen för Viking Line Abp den 13 februari 2019. Viking Line inledde sin trafik mellan det finska fastlandet, Åland och Sverige för närmare 60 år sedan och sedan dess har världen förändrats. Inom ramen för vår verksamhet har ett drygt femtiotal fartyg passerat revy sedan trafikstarten och genom årens lopp har fartygens storlek, energieffektivitet och tjänsteutbud undergått en dramatisk utveckling.

De personer som var med och startade upp verksamheten var alla uppvuxna i skärgården och förstod att uppskatta den känsliga skärgårdsmiljön. Idag formar vi det samhälle som vi och våra barn och barnbarn ska leva i om 20, 50 eller kanske 100 år. Därför måste vi som arbetar med transporter på Östersjön ställa oss frågan hur vi önskar att havet och skärgården ska må i morgon och hur vi kan bidra till att förbättra förutsättningarna. Genom att aktivt ta del i forskning och testa energibesparande innovationer kan vi få redskap som hjälper oss att skapa miljöeffektiva alternativ för framtiden. I vårt hållbarhetsarbete strävar vi efter att höja ambitionen genom att vara aktiva i viktiga frågor inom miljö, kvalitet, hälsa, etisk handel och samhällsengagemang.

Viking Line är idag en stor arbetsgivare med närmare 3 000 anställda. Många av våra anställda bor i skärgården, vilket stärker oss som aktör på Östersjön. Vår definition av ett hållbart samhällsbyggande är att det vi planerar och genomför ska vara i linje med våra etiska riktlinjer samt ansvarsfullt och långsiktigt utformat. Därigenom ska vi tillgodose miljömässiga, ekonomiska och sociala aspekter. Vår målsättning är att hållbarhetsperspektivet ska finnas med i allt vi gör, från hur vi bemöter våra kunder och varandra till hur vi minimerar belastningen på miljön i våra processer.

De globala målen och Viking Line

FN:s generalförsamling antog den 25 september 2015 sjutton globala mål för en hållbar utveckling. 193 länder världen över har formulerat och antagit dessa. I vår verksamhet strävar vi efter att fatta ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara beslut och av de globala målen har vi valt att sätta fokus på följande fyra områden:

- Mål 3 – Hälsa och välbefinnande
- Mål 7 – Hållbar energi för alla
- Mål 12 – Hållbar konsumtion och produktion
- Mål 14 – Hav och marina resurser

Hållbar energi för alla

Vi är och fortsätter vara föregångare i tillämpning av ny miljöanpassad teknologi som minskar utsläpp. Vi vill fortsätta stöda och samarbeta med innovativa företag och forskare inom energiteknologi.

Hav och marina resurser

Vi släpper inte ut något avfallsvatten i havet, vi använder inga giftiga bottenfärger och vi arbetar för att fortsätta minska förbrukningen av vatten och kemikalier inom vår verksamhet.

Hälsa och välbefinnande

Trivsel på arbetsplatsen och en hälsosam livsstil är grunden till god framgång i arbetet. Genom gott ledarskap skapas en öppen, kreativ, trygg och trivsam atmosfär där medarbetarnas arbetsinsatser uppmärksammas och erkänns och där alla behandlas jämlikt. Viking Line främjar välmående, friskvård och personaltrivsel genom att uppmuntra och stöda meningsfulla fritidssysselsättningar.

Hållbar konsumtion och produktion

Fartygens avfallshantering har utvecklats i en riktning som förebygger uppkomsten av avfall och främjar återvinning och återanvändning av genererat avfall. För fartygen finns planer och scheman för avfallshantering. Glas, kartong, papper, metall, aluminiumburkar, plast, flottyr, bio-, problem-, energi- och träavfall samt elektronik återvinns. All avfallsolja lämnas iland för återvinning. Konkreta åtgärder har vidtagits för att minska avfallsmängderna.

Inköpsprinciperna under granskning

Viking Line påbörjade under 2017 ett arbete med att revidera de principer som styr koncernens inköps- och upphandlingsprocesser. Under 2018 har Viking Line färdigställt detta arbete.

Vår målsättning är att hållbarhetsperspektivet skall finnas med i allt vi gör och vi behöver fatta ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara beslut. Vid inköp av produkter för försäljning eller förbrukning är det därför viktigt att förutom ekonomisk lönsamhet ta i beaktande de mänskliga rättigheterna samt den miljöpåverkan produkten har i samband med tillverkning, förbrukning och bortskaffning.

Under 2019 kommer de nya inköpsprinciperna att systematiskt implementeras i verksamheten. Principerna återspeglar tydligare våra värderingar, såsom miljö- och jämställdhetsengagemang. Denna insats ska ge oss bättre färdigheter att prioritera exempelvis miljöanpassade produkter och lösningar i våra upphandlingar.

Bekämpning av korruption

Vi har under 2018 kompletterat våra verksamhetsprinciper med en policy mot mutor och bestickning. Policyn implementeras i vart och ett av Viking Lines koncernföretag och understöder därmed hela vår organisation bland annat inom upphandling, inköp och samverkan med myndigheter. Vi vill motarbeta all form av korruption och befrämja transparens i varje handling med våra intressenter.

Med hjälp av den nya policyn kan våra anställda vara säkra på att de agerar rätt i alla sammanhang. Under 2018 har vi inte haft några bekräftade incidenter gällande korruption eller mänskliga rättigheter.

Viking Line är för var och en

På Viking Line har vi en gemensam inställning till service, där kunden alltid kommer i första rummet. Målet är att vi, med ett enhetligt, vänligt och inbjudande bemötande, internt och externt, över alla landgränser och yrkesroller, ska generera ännu nöjdare kunder som väljer att resa med Viking Line igen.

Den nya serviceplattformen One Service som introducerades 2016 blev startskottet för den interna kraftsamlingen för att höja den goda kundupplevelsen ännu ett steg. För Viking Line är det viktigt att alla anställda känner sig delaktiga i "det goda värdskapet", som är en gemensam värdegrund för hur vi ska bemöta varandra, våra kunder och våra partners. Tillsammans blir vi ännu starkare.

Det här är Viking Lines värdegrund

Vårt grundläggande uppdrag är att länka samman länderna runt norra Östersjön. Det gör vi genom en hållbar och regelbunden färjetrafik. Våra tre grundtjänster är kryssningar samt person- och frakttransporter.

Genom vår unika kompetens att kombinera de tre grundtjänsterna skapar Viking Line kund- och affärsnytta. Vi är ledande inom vårt trafikområde i norra Östersjön och vi erbjuder marknads mest värde för pengarna genom att leverera god kvalitet till ett förmånligt pris.

Tre viktiga punkter i vår värdegrund och strategi:

- Kunderna är vår främsta prioritet. Vi strävar efter att överträffa deras förväntningar, särskilt när det gäller god service. Vänligt bemötande, helt och rent, god mat, bra underhållning och attraktiv shopping är våra utvalda kvalitetsfaktorer.
- Vi värdesätter våra medarbetares initiativ, innovation, samarbete, öppenhet, ärlighet, lojalitet och ansvarstagande. Vi motiverar och utbildar vår personal för att uppnå förbättrad kvalitet, servicenivå och produktivitet.
- Våra fartyg är trygga och välskötta. Vi strävar efter att kontinuerligt förbättra vårt miljö- och hållbarhetsarbete och vår verksamhet bedrivs i enlighet med gällande miljönormer och lagstiftning.

Nöjda kunder är alltid målet

Sedan 2016 har vi i ännu högre grad haft fokus på det kundupplevda värdet, på aktiviteterna och det goda bemötandet ombord. Fartygsflottan uppdateras och förbättras kontinuerligt.

År 2017 genomfördes ett antal uppgraderingar. Bland

annat fick Viking Cinderella en utvidgad och ombyggd taxfreebutik, många uppgraderade hytter och en ny bar och scen, Melody Coffee Bar Lounge. Med hårdare konkurrens och större transparens på marknaden har det blivit ännu viktigare att vara tydlig med varför man ska välja att resa med Viking Line och vilka mervärden vi levererar.

Under 2018 har utrymmen i Rosellas taxfreebutik, hytter och restauranger förnyats, vilket har synts som en positiv trend i våra kundundersökningar. Även i Amorellas hytter och Gabriellas restauranger kan man se en positiv förändring i kundnöjdheten efter uppgraderingar 2018.

Viking Line Clubs bonusprogram

Möjligheten att samla bonus på samtliga inköp hos Viking Line lanserades 2017. Under 2018 tog vi ett rejält steg framåt i utvecklingen av vår kundklubb, Viking Line Club. Då kunde medlemmarna börja använda sina intjänade bonuspoäng.

Bonuspoängen kallar vi för Båtar. Båtarna registreras på kundnumret när våra medlemmar bokar sin resa och när Clubkortet dras i kassan i butiker, barer och restauranger ombord. Båtarna kan sedan användas som betalning för en ny resa med Viking Line.

Bonusprogrammet finns på två nivåer:

Viking Line Club och Viking Line Club Plus. Plusnivån innebär extra förmåner för våra mest trogna kunder. Medlemskapet är kostnadsfritt och som medlem får man också tillgång till unika reseerbjudanden och erbjudanden ombord på våra fartyg.

Löpande kundundersökningar

Nöjda och återkommande kunder är viktigt för Viking Line. Därför arbetar vi inte bara med att motsvara kundernas förväntningar utan också för att överträffa dem. Löpande över året genomförs en stor kundnöjdhetsundersökning bland resenärerna där frågeformuläret "Bästa Viking Kund" skickas ut per e-post ett par dagar efter resan. Svaren sammanställs och analyseras och ger värdefull input vid utveckling av både service- och produktutbud samt som underlag inför renovering och ombyggnad av fartygen.

Vår framgång kommer även framöver att vara beroende av hur väl vi lyckas bibehålla och utveckla vår service. I kundundersökningen för 2018 får vi omdömet 9,05 2018 (8,99 år 2017), på en skala från 4 till 10, för vår service på samtliga fartyg, vilket innebär att vi uppnådde vår målsättning att stiga över 9,0.

Viking Lines datasäkerhet

EU:s nya dataskyddsförordning GDPR (General Data Protection Regulation) trädde i kraft den 25 maj 2018. Förordningen stärker integritetsskyddet för alla EU-medborgare bland annat genom att ställa striktare krav på hantering av personuppgifter.

Viking Line inledde redan under 2016 ett dataskyddsprojekt för att säkerställa att verksamheten uppfyller kraven i GDPR. Dataskydd har även införts som en stående punkt i organisationens fortsatta utveckling.

Frakten viktig för handeln i Östersjöområdet

Viking Line Cargo agerar på en konkurrensutsatt och hårt reglerad fraktmarknad som styrs av stora internationella transportbolag. Våra viktigaste konkurrensfördelar är hög kvalitet, god service, pålitlighet och kontinuitet. Vi har en tät och nära dialog med våra kunder.

Sjötransporterna har en viktig roll för varuflödena mellan Finland, Sverige och Estland. Viking Line Cargo är en betydande aktör när det gäller nordisk import och export. Med vår trafik möjliggör vi stora fraktflöden mellan Norden och Baltikum. Genom våra frakttransporter kan vi också maximera användningen av fartygens bildäck, så att vi alltid utnyttjar så mycket av vår kapacitet som möjligt. Det handlar om att fördela utrymmet mellan passagerar- och fraktenheter så att vi tillfredsställer våra kunder på bästa sätt.

Vår personal har en gedigen erfarenhet och ett stort branschkunskande. Vi arbetar aktivt för att hålla en god dialog med våra kunder. Våra regelbundna kundundersökningar ger oss konkret information om kvaliteten på vårt arbete och dess utvecklingsbehov.

En del av den europeiska logistikkedjan

EU har sedan 1980-talet gjort stora investeringar för att utveckla en hållbar transportinfrastruktur som knyter samman

medlemsländerna. 2014 reviderade unionen sin politik för transportinfrastruktur med målet att överbrygga klyftorna mellan medlemsländernas transportnätverk.

Finland, Sverige och Estland ingår alla i EU:s så kallade transportkorridorer, som anses centrala i det transeuropeiska transportnätverket. Sjöfarten har en avgörande betydelse för att knyta ihop transportinfrastrukturen mellan Norden, Baltikum och Centraleuropa.

EU förespråkar en hållbar och miljöanpassad framtid för sjöfarten som en del av den europeiska transportinfrastrukturen. Denna framtid förutsätter politisk medverkan även på nationell nivå.

Nationella politiska beslut påverkar såväl Viking Lines som hela den finska sjöfartens verksamhetsförutsättningar. Därför är det viktigt att Finland inte avviker från landets nuvarande tillämpning av den europeiska kommissionens riktlinjer. Med tanke på försörjningsberedskapen är det viktigt att Finland har en egen flotta.

Visste du att...

92 % av Finlands export och 78 % av importen sker med fartyg

Högt kapacitetsutnyttjande = mer hållbar sjötransport

Sjötransport är en viktig länk i de stora godsflödena mellan Norden och Baltikum. Viking Line Cargo erbjuder kunderna pålitlig utrikestrafik genom dagliga, regelbundna sjötransporter. Vårt mål är att uppnå ett högt kapacitetsutnyttjande på bildäck vid varje avgång.

Ekonomiskt mervärde

Viking Lines verksamhet skapar ett ekonomiskt mervärde för koncernens intressenter i de länder och marknadsområden där vi verkar.

De viktigaste kassaflödena består av intäkter från våra kunder, inköp från varu- och tjänsteleverantörer, löner till personalen, betalningar till och från offentlig sektor samt dividender till aktieägare och finansieringskostnader till finansiärer.

Koncernens omsättning samt övriga intäkter uppgick år 2018 till 500,6 miljoner euro. Koncernens inköp från leverantörer uppgick till 308,5 miljoner euro och investeringarna uppgick till 15,9 miljoner euro, varav 4,3 miljoner euro avser förskottsbetalningar för fartyg under byggnad.

Viking Line sysselsatte i medeltal 2 671 personer. Till personalen betalades totalt 112,9 miljoner euro i nettolöner och pensionskostnader. Till den offentliga sektorn betalade Viking Line totalt 40,9 miljoner euro i form av offentliga hamnkostnader och fartygsavgifter, skatter på löner, sociala avgifter samt inkomstskatter. Koncernen erhöll statlig restitution om 34,4 miljoner euro från Finland och Sverige avseende sjöpersonalens skatter och sociala avgifter. Till aktieägarna utdelades totalt 2,2 miljoner euro i dividender. Koncernens resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys presenteras i sin helhet i Viking Lines bokslut.

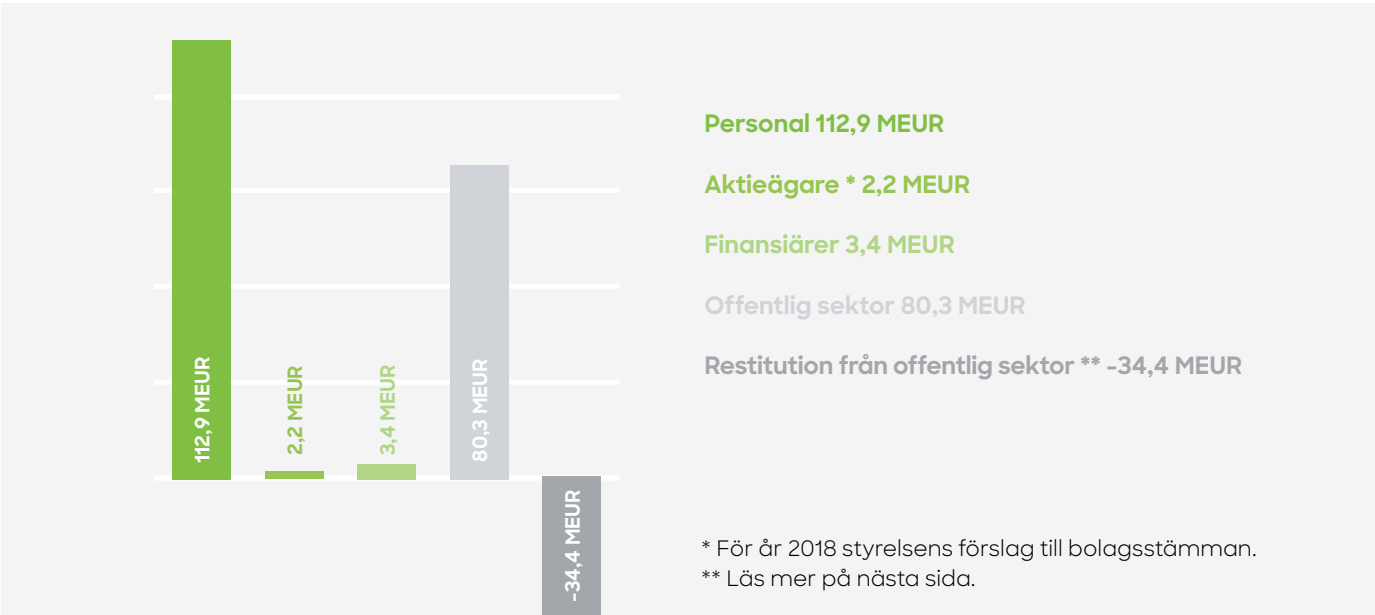
Skapande av ekonomiskt mervärde, MEUR	2018	2017
Kunder		
- Omsättning, övriga rörelseintäkter, finansiella intäkter	500,6	517,4
Leverantörer		
- Inköp	-308,5	-319,3
- Investeringar	-15,9	-34,7
Ekonomiskt mervärde producerat av Viking Line	176,1	163,4
Personal		
- Nettolöner och pensionskostnader	-112,9	-115,8
Aktieägare		
- Dividender*	-2,2	-2,2
Finansiärer		
- Räntekostnader	-3,4	-3,9
Offentlig sektor		
- Inkomstskatter	-0,5	-0,2
- Offentliga hamnkostnader och fartygsavgifter	-40,9	-41,8
- Skatter på löner samt sociala avgifter	-38,9	-40,8
Utbetalat till offentlig sektor	-80,3	-82,8
- Restitution från offentlig sektor samt EU-stöd	34,4	36,7
Offentlig sektor, netto	-45,9	-46,1
Distribuerat ekonomiskt mervärde	-164,3	-168,0
Kvarlämnat för utveckling av verksamheten	11,8	-4,6

* För år 2018 styrelsens förslag till bolagsstämman.

Skapande av ekonomiskt mervärde

Övriga intressenter, distribution av ekonomiskt mervärde

Restitution för bibehållen inhemsk konkurrenskraft

För att bibehålla den europeiska sjöfartens konkurrenskraft har ett återbetalningssystem implementerats i flera europeiska länder, bland annat i Finland, Sverige och Danmark. I enlighet med EU State Aid Guidelines får rederierna tillbaka utbetalda skatter och sociala avgifter för att kunna upprätthålla trafik med ländernas egna flaggor. Detta återbetalningssystem, som även ofta kallas för sjöfartsstöd, är framför allt ett stöd till sjömännen – inte till rederierna. Utan systemet skulle inga passagerarfartyg segla med finsk eller svensk flagg och besättning.

För Viking Line gäller återbetalningen drygt 1 600 finska sjömän. Eftersom vi är Finlands största sjöarbetsgivare är beloppet av skatterna och avgifterna som uppburits för sjöfolket störst hos oss. Sjöfartsstöd erhålls av alla rederier och dess storlek är sålunda beroende av antalet sjömän som rederiet sysselsätter. Stödet tillfaller egentligen sjömannen som blir skattebefriad, men eftersom Finland har valt riktlinjernas undantagsmodell, uppbärs skatterna av sjömannen och återbärs till redaren. I Sverige och Danmark bokförs restitutionen inte som ett företagsstöd. För Viking Line gäller restitutionen drygt 400 svenska sjömän.

Passagerartrafiken viktig för handeln i land

Viking Line marknadsför, liksom flera andra rederier, Finland och Sverige som turistmål i Norden, Baltikum, Europa och Asien. Detta har man gjort i årtionden. För den inhemska handeln är passagerartrafiken oerhört viktig. Turisterna

bidrar med en hel del intäkter till såväl hotell- och restaurangverksamheten som till handeln.

Enligt en rapport framtagen av Taloustutkimus Oy i Finland, hämtade de utländska färjepassagerarna totalt 684 miljoner euro till Finland år 2016. Siffrorna inkluderar inte de stora utländska kryssningsfartygen som anlöper hamnarna. Turisterna reser ofta med familj i egna bilar och besöker olika delar av landet. De positiva ekonomiska effekterna sprider sig sålunda över hela Finland. Regionalt ser fördelningen ut enligt följande:

- Storstadsområdet: 327 miljoner euro
- Skärgården/kustområdet: 96 miljoner euro
- Insjö-Finland: 220 miljoner euro
- Lappland: 44 miljoner euro
- Totalt: 684 miljoner euro

Färjeresenärerna viktiga för Stockholm – spenderar 5 miljarder kronor

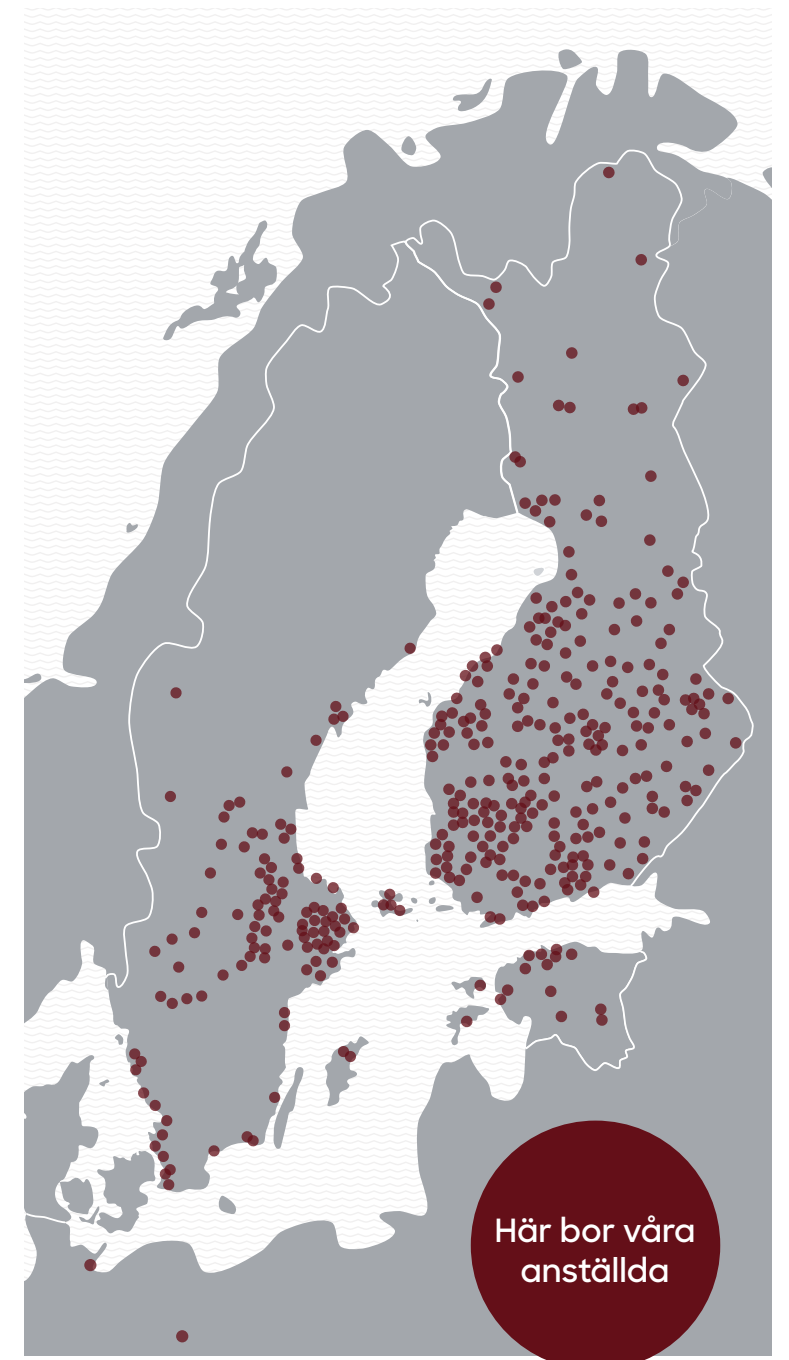
Stockholms Hamnar genomförde för några år sedan en undersökning bland drygt 1 600 färjepassagerare som i samband med sin resa besökte Stockholm. Samtliga terminaler som hanterar passagerartrafik i Stockholms Hamnar ingår i undersökningen. Undersökningen visade bland annat att färjeresenärerna som besöker Stockholm bidrar med en direktkonsumtion i Stockholms län på 5 miljarder kronor. Totalt besöker cirka 1,7 miljoner färjepassagerare Stockholm under ett år och varje besökare konsumerar i genomsnitt

cirka 3 000 kronor per besök. De Stockholmsbesökande färjeresenärerna använder cirka 360 000 hotellrum per år. Detta motsvarar 1 000 hotellrum om dagen, eller 7 fullbelagda hotell varje dag året runt. 95 procent av besökarna är nöjda med sitt Stockholmsbesök.

Sjöfarten stöder välbståndet i mindre kommuner

Majoriteten av vår landpersonal är av naturliga skäl bosatt i närheten av våra marknadsenheter och terminaler. Bland sjöpersonalen är den geografiska spridningen däremot mycket bredare. Vi har anställda som bor i Lappland, i åländska och åboländska skärgårdskommuner, i östra Finland nära ryska gränsen, på den estniska landsbygden och i Sverige vid norska gränsen.

Personalen på våra fartyg jobbar i skift med en vecka jobb/en vecka ledigt alternativt 10 dagar jobb/10 dagar ledigt. De långa ledighetsperioderna gör det möjligt att bo utanför tätorterna. Genom dessa arbetsarrangemang bidrar vi inom sjöfarten till att befolkningsstrukturen bibehålls på mindre orter och att skatteintäkter även går till andra regioner än tätorterna. För små, avlägsna skärgårds- och glesbygdskommuner kan det vara av avgörande betydelse att delar av befolkningen sysselsätts av rederier.

Viking Line
är Finlands största
sjöarbetsgivare.

Vi upprätthåller
en inhemsk
nautisk kompetens.

Vi säkerställer
försörjningsberedskapen
för logistiktransporter
i Finland.

Vi ser till att personalen som är verksam inom våra territorialvatten är kompetent och har erfarenhet av vinterförhållanden samt skärgårdstrafik.

Ledarskap med fokus på kunden

På Viking Line anser vi att människor med olika erfarenheter och perspektiv är avgörande för att skapa det innovativa klimat som krävs för långsiktig affärsmässig framgång. Vi har verksamhet i Finland, Sverige och Estland, ett kontor i Tyskland och anställda både iland och ombord. Våra sju fartyg går mellan de tre länderna Finland, Sverige och Estland.

Viking Lines personalstrategi ger medarbetarna möjlighet att utvecklas så att de trivs med sina jobb, är engagerade och känner att de medverkar till företagets utveckling och resultat. Vi vill befrämja kompetensutvecklingen hos medarbetarna. Vi respekterar våra medarbetare och värdesätter initiativ, ärlighet, lojalitet och öppenhet. Fortsatt framgång grundar sig på att medarbetarnas fulla potential tas tillvara genom personalutveckling och engagemang.

Vi strävar efter att agera ansvarsfullt i de länder och sammanhang där vi är verksamma. Det betyder bland annat att koncernen alltid ska förknippas med respekt för mänskliga rättigheter, likaberättigande, goda arbetsvillkor, social hänsyn och ett ihärdigt miljöarbete. I vår strategi är kunderna alltid utgångspunkten. De ska uppleva att de får den service de förväntar sig. Helst ska vi överträffa deras förväntningar. Självklart bemöter vi våra gäster med ett leende och ödmjukhet. Målsättningen är att få ett nöjt leende tillbaka – varje gång!

Viking Lines jämlikhetspolicy

Vi har en kundkrets av olika nationaliteter och vi vet att vår framgång är beroende av mångfalden och kompetensen hos våra medarbetare. Med mångfald menar vi de olikheter som gör oss alla unika – ålder, kön, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion samt även skillnader i fysiska förutsättningar och sätt att tänka och agera.

På Viking Line ska vi behandla alla människor med respekt, mänsklighet och värdighet, i enlighet med våra affärsprinciper. Vi jobbar därför med att:

- ordna arbetsplatser, arbetsmetoder, arbetsorganisation och arbetsförhållanden så att de lämpar sig för alla anställda,
 - underlätta för alla medarbetare att förena arbete och familj, skola och fritid,
 - förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier.
- Vi accepterar inte ett otillbörligt uppträdande som kan kränka de anställdas integritet,
- utreda alla fall av diskriminering och trakasserier på arbetsplatsen och vidta lämpliga åtgärder för att stävja och förebygga sådana,

- ge alla medarbetare möjligheter till utveckling och utbildning. Alla medarbetare, oavsett ålder, kön, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion eller fysiska förutsättningar ska beredas samma utvecklingsmöjligheter, och att

- verka för en jämnare könsfördelning och erbjuda alla medarbetare lika lön och villkor på lika grunder.

Chefer med personalansvar på alla nivåer har ansvar för jämlikhetsarbetet som det beskrivs i lagar, avtal och i Viking Lines jämlikhetspolicy.

Uppförandekod – Etiska regler och riktlinjer för Viking Line

Viking Lines uppförandekod är ett viktigt dokument för alla medarbetare i det dagliga arbetet. Alla ska ta del av och efterleva de etiska reglerna och riktlinjerna i Uppförandekoden, som omfattar regler för hur vi ska bemöta varandra internt och hur vi ska bemöta leverantörer och kunder.

Här finns tydliga regler för hur man uppträder ansvarsfullt

i samhället. I nära samarbete med myndigheterna motarbetar vi trafficking, prostitution, smuggling och annan kriminell handling. Vid misstanke om att en anställd eller en kund bryter mot lagen ska man som anställd omedelbart rapportera om detta till sin närmaste chef.

Uppförandekoden omfattar även miljö och säkerhet. Viking Line värnar om miljön och bedriver passagerarsjöfart på ett miljöanpassat sätt. Alla ska kunna känna sig trygga ombord på Viking Lines fartyg. Sjösäkerheten styrs av vår säkerhetspolicy och har högsta prioritet inom verksamheten.

Kundnöjdhet i fokus för utbildning ombord

Förmännens ledarskap ombord skiljer sig från motsvarande arbete iland. Ombord jobbar man till exempel i tio dagars pass varvat med tio dagars ledighet, vilket innebär att två chefer delar på samma ledarskap. Den nya organisationsstrukturen inom bolaget som infördes under våren 2018 ställer förändrade krav på ledarskapet genom ett utökat helhetsansvar för verksamheten.

Under 2018 genomfördes en ledarskapsutbildning för 150 förmän ombord på Amorella och Viking Grace. Utbildningen var en modifierad variant av den uppskattade ledarskapsutbildningen som genomfördes 2016–2017 inom landorganisationen i Finland och Estland. Utbildningens fyra temadagar var pragmatiskt inriktade, där teori varvades med praktiska övningar. Även hemuppgifter ingick mellan varje utbildningsdag.

Viking Lines selektiva kvalitetsfaktorer är vänligt bemötande, helt och rent, god mat, bra underhållning samt attraktiv shopping. I allt det vi gör ombord står kunden i fokus. Alla medarbetare bidrar med sin insats och det övergripande målet är att kunden ska stiga iland med ett leende på läpparna efter avslutad resa – "Disembarking smiling" är vår interna slogan.

Under 2018 såg vi en positiv utveckling när det gäller kundnöjdheten, speciellt på de fartyg där ledarskapsutbildningen genomförts. Med ett ännu vassare förmanskap har vi kunnat höja kundupplevelsen ytterligare. Vi vill också vara den moderna arbetsplatsen, där man trivs och känner att arbetsuppgifterna är meningsfulla. Genom att skapa ryktet om företaget där det är trevligt att arbeta vill vi också locka de bästa medarbetarna från personalgrupper som är svårare att rekrytera.

Motsvarande utbildningsprogram planeras för de övriga fartygen. Under våren 2019 står Gabriella och Mariella på tur.

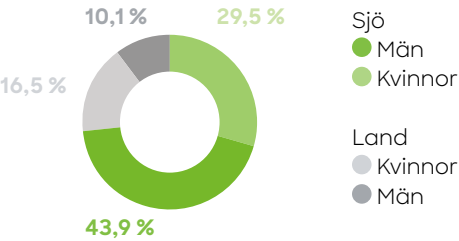

Antalet anställda

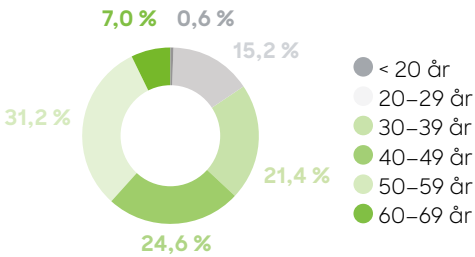
Under 2018 var medelantalet anställda i Viking Line-koncernen 2 671 (2 746). Antalet sjöanställda uppgick till 2 037 (2 086) och landanställda till 634 (660). Utöver koncernens egen personal bemannades Viking XPRS med i medeltal 242 (248) personer anställda av ett bemanningsföretag.

I slutet av år 2018 hade koncernen totalt 2 874 (2 889) anställda, varav 2 299 (2 238) personer var bosatta i Finland. I Sverige bodde 453 (527) personer. Antalet anställda som bodde i Estland uppgick till 111 (116) personer och i övriga länder till 11 (8) personer.

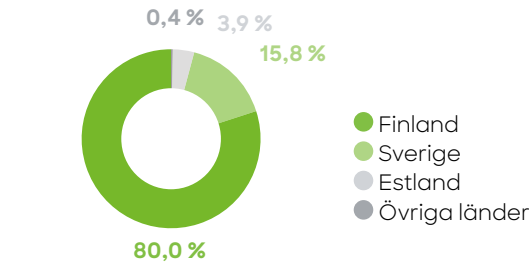
Andel kvinnor och män 31.12.2018

Åldersfördelning 31.12.2018

Personalens hemort 31.12.2018

Koncernen per 31.12.2018	Kvinnor	Män	Totalt
Styrelse	1	6	7
Ledningsgrupp	1	6	7
Finsk flagga	709	979	1 688
Svensk flagga	140	284	424
Sjöpersonal	849	1 263	2 112
Finland	299	216	515
Sverige	108	57	165
Estland	64	15	79
Tyskland	2	1	3
Landpersonal	473	289	762

Koncernen totalt	1 322	1 552	2 874
------------------	-------	-------	-------

Koncernen per 31.12.2018	Fast anställda	Vikarier	Totalt
Sjöpersonal	1 681	431	2 112
Landpersonal	646	116	762
Totalt	2 327	547	2 874

Närmare kunden med ny organisationsmodell

I april införde Viking Line en ny resultatdriven organisationsmodell för att stärka vårt kommersiella fokus, utnyttja vår kapacitet ännu bättre samt förenkla, effektivisera och skala bort onödiga aktiviteter i verksamheten. Resultatansvaret för den kommersiella verksamheten flyttades till fartygen. Den övergripande företagsstrategin för Viking Line förstärks med den nya organisationsstrukturen, som byggts upp närmare kunden.

Med den nya strukturen eftersträvas en plattare organisation ombord med stark koncentration av resultatansvar, resurser och mandat att leda verksamheten nära kunden. Landorganisationen ska stöda de beslut och insatser som görs på fartygen. När det gäller den kommersiella ombordverksamheten är fartygschefen överordnad alla övriga befattningshavare på respektive fartyg. Fartygschefen skall tillsammans med sitt team arbeta för att optimera resultatet.

Fartygets ledningsgrupp har gemensamt ansvar

Processen för fartygens ledningsgrupper (FLG) har förnyats. VD och koncernledningen fastställer de övergripande målen

för verksamheten ombord. Fartygschefen verkställer dem tillsammans med FLG med stöd av supportfunktionerna i land.

Alla i fartygens ledningsgrupper är engagerade i det nya, mer inkluderande ledarskapet och de har gemensamt ansvar för att verksamheten är resultatinkriktad. Fartygsledningsgruppens viktigaste uppgift är att utifrån Viking Lines strategi planera, koordinera och följa upp verksamheten enligt affärsplanens riktlinjer. Fartygsledningsgruppen arbetar tillsammans med fartygets personal på alla nivåer med snabba beslutsprocesser för att uppnå bästa möjliga resultat.

”Jag ser fram emot nya modiga initiativ och ett öppet och positivt diskussionsklimat”

Kaj Takolander
Marknadsdirektör
Finlandsenheten

”Vi ska fortsätta utveckla Viking Lines kunderbjudande både i land och ombord. Vi ska vara lyhörda, förändringsbenägna och affärsmässiga, samtidigt som vi fortsätter leverera marknadens bästa kundbemötande”

Kenneth Gustavsson
Marknadsdirektör
Viking Line Skandinavien

”Det är viktigt att varje medarbetare är engagerad och upplåter hela sin kunskap och personliga kapacitet till förmån för Viking Lines framgång i den hårt konkurrensutsatta verksamhetsmiljö där vi opererar. För att klara oss står vi säkert inför svåra beslut och förändringsprocesser i framtiden, men det är endast genom en positiv, konstruktiv och resultatinkriktad attityd vi uppnår resultat.”

Henrik Grönvik
Fartygschef
Viking Grace

Viking Hälsa – för hälsovård och trivsel på arbetsplatsen

Hösten 2016 startade projektet Viking Hälsa på Åland. Ett pilotprojekt genomfördes i Stockholm under 2017 och under 2018 pågick liknande aktiviteter i Helsingfors, Åbo och Tammerfors. Viking Hälsa handlar om såväl företagshälsovård, som att ge företagsledningen en bättre överblick över hälsoläget och att öka vi-känslan genom att göra personalen delaktig i projektet.

Viking Hälsa bygger på att företagshälsovård, friskvård, medarbetarundersökningar och en arbetsplatsutredning kopplas ihop för att ge en bättre helhetssyn på de anställdas hälsa och för att kunna gå in med resurser i förebyggande syfte. Avsikten är att alla anställda på Viking Line ska få en hälsoundersökning som är anpassad enligt det egna behovet. Screeningbesök hos företagshälsovården görs nu avdelningsvis vart tredje istället för vart femte år.

Vårt gemensamma mål är sunda och säkra arbeten, att förebygga risker och att främja personalens hälsa och arbetsförmåga i enlighet med arbetshälsainstitutets och FPA:s riktlinjer för god arbetshälsa.

Hälsocoacher på Åland

I Mariehamn finns ett antal interna hälsocoacher som bidrar med idéer för bättre arbetshälsa och som planerar inspirerande aktiviteter för kollegorna. Varje coach förbinder sig att vara aktiv under sex månader och att arrangera minst två aktiviteter.

Coachernas insatser ska öka vi-andan och välbefinnandet. Under 2018 lockade ett stort antal aktiviteter så som jogging, cirkelträning, vandring och paddling många medarbetare. Övriga aktiviteter som också väckte uppskattning var tävling i dekoration av pepparkakshus, kostföreläsning, löpcoachning och en styling-kväll.

KIVA-team på finska fastlandet

KIVA-teamet är hälsocoachernas motsvarighet i Helsingfors, med frivilliga medarbetare som arrangerar föreläsningar och hälso- och sportrelaterade aktiviteter för personalen. Under 2018 har det bland annat ordnats fustra-träning,

massagedagar, Viking Yoga, teaterbesök, subventionerad simning och Future Food Tasting på Gabriella. Ett lyckat evenemang var en friluftsdag i Noux nationalpark på Finska naturens dag, med både kanotpaddling på Haukka-lampi och terrängcykling.

Åbos KIVA-team har under 2018 bland annat ordnat prova på-massage, teaterbesök, föreläsningar i mindfulness och wellness, vilka behandlade kost och sömn, samt en föreläsning om cykelträning och -underhåll.

Arbetshälsan i Estland

Även i Estland ägnas mycket uppmärksamhet åt arbetshälsan. Lagstadgade hälsokontroller genomförs vart tredje år. Arbetshälsan har hög prioritet, inte minst när det gäller de ergonomiska förhållandena. I början av 2018 fullbordades en kontorsrenovering som bland annat minskade ljudstörningar och förbättrade belysning och ventilation.

En del sportaktiviteter subventioneras för medarbetarna och trevliga events med sportaktiviteter och gemensam traktering arrangeras i samband med dessa.

Sverige – inventering av friskfaktorer

I början av 2018 gjordes en inventering av sexton olika friskfaktorer som ska främja medarbetarnas hälsa och stimulera till trivsel, utveckling och resultat.

Fem särskilt viktiga friskfaktorer utkristalliserades:

- ett positivt och öppet arbetsklimat,
- balans mellan arbete och fritid,
- tillfredsställande arbetsbelastning,
- stödjande och uppmuntrande ledning samt
- god ekonomisk ersättning.

De områden som flest medarbetare tycker känneteck-

nar Viking Line är just det positiva och öppna arbetsklimatet och den goda balansen mellan arbete och fritid, men även möjligheterna till friskvård, en upplevelse av meningsfullhet i arbetet och bra ergonomiska förhållanden.

Tack vare ytterligare kunskap om friskfaktorerna kan nu ledningen och de anställda i Sverige arbeta för att bevara det som är bra och utveckla det som behövs. Målet är att stimulera till ännu bättre trivsel, utveckling och resultat.

Löpande avstämningssamtal hålls då man varit borta från jobbet tre gånger under ett halvår. "Må-bra-mejl" skickas ut med olika teman inom hälsa och välmående. Inspirationsföreläsningar och sociala aktiviteter genomförs också kontinuerligt. Under 2018 lockade bland annat en stegtävling Stockholm-Helsingfors där tio lag deltog.

Medarbetarundersökning ombord

Vartannat år görs en större medarbetarundersökning ombord och vartannat en något mindre, för att utvärdera arbetsmiljö, trivsel och hälsa. Detta görs i samarbete med konsultföretaget Corporate Spirit. Resultatet av undersökningen brukar stå klart kring årsskiftet, då åtgärdsplaner upprättas. Under påföljande vår följer man upp resultatet och arbetar med åtgärder på alla nivåer avdelningsvis.

Medarbetarundersökning iland

I samarbete med konsultföretaget Corporate Spirit genomfördes i oktober den årliga medarbetarundersökningen för alla landorganisationer. Denna görs för att utvärdera åsikter som medarbetarna har om sitt eget arbete, sin närmaste arbetsgrupp, ledarskapet samt hur väl hela organisationen fungerar.

När resultatet är klart går varje team avdelningsvis igenom det, gör en skriftlig handlingsplan, följer upp och säkerställer att idéer och förslag förverkligas. Genom att jämföra svaren med en omfattande normbank från liknande organisationer får vi också en sanningsenlig bild av styrkorna och svagheter i organisationen.

Personalpuls

På Amorella och Viking Grace infördes under 2018 en ny undersökningsmetod för att mäta personalens motivation och prestation. Man vill se om det nya ledarskapet gör vardagen annorlunda för medarbetarna. Fem korta frågor ställs varje vecka. Personalpuls kompletterar den större årliga undersökningen och efter utvärdering ska denna metod införas på samtliga fartyg.

En säker och hälsosam arbetsmiljö

Viking Line strävar efter att ständigt förbättra arbetsmiljön för att skapa trivsel och stimulans för medarbetarna. Vår arbetarskyddsverksamhet ska upprätthålla en säker och hälsosam arbetsmiljö som befrämjar en god psykisk och fysisk hälsa för hela rederiets personal.

Vi vill förhindra arbetsskador, minska arbetsrelaterad sjukfrånvaro och så tidigt som möjligt arbeta aktivt med rehabilitering. Arbetarskyddsverksamheten regleras av rederiets arbetarskyddspolicy samt av gällande lagar och förordningar.

Regelbundna skyddsronder ombord på fartygen

Ett sätt att undersöka arbetsmiljön är att genomföra en skydds rond. På rederiets fartyg utförs skyddsronder regelbundet av medlemmar i arbetarskyddskommissionen tillsammans med avdelningars förmän. Vid en skydds rond går man igenom verksamheten på en arbetsplats för att fortlöpande upptäcka eventuella brister i arbetsmiljön och åtgärda samt förebygga dessa.

Ofta fokuserar man på den fysiska arbetsmiljön under skyddsronder, men det går också att göra en skydds rond

för den psykosociala arbetsmiljön. Rosellas befälhavare och arbetarskyddschef Tobias Chronéer berättar hur det årligen görs en mera omfattande psykosocial skydds rond med hjälp av en medarbetarenkät. Enkäten som används på Rosella är framtagen just för detta ändamål och den innehåller frågor gällande arbetsbelastning, arbetsorganisation, handlingsutrymme, ledarskap, stöd, kunskaper och utveckling samt återhämtning.

Enkäten delas ut till fartygets ordinarie personal och långtidsvikarier. Det är frivilligt att fylla i enkäten och man kan göra det anonymt. Det enda som behöver anges i enkäten är avdelningen man arbetar på, så att eventuella åtgärder styrs till rätt avdelning. Efter insamlingen av ifyllda enkäter sammanställer och analyserar arbetarskyddschefen personalens svar. Sammanställningen presenteras för förmännen

och arbetarskyddskommissionen och vid behov görs handlingsplaner för att åtgärda framkomna brister. Exempelvis har man arbetat med lageravdelningens arbetsbelastning efter att det i medarbetarenkäten framkommit att vissa arbetsmoment varit psykiskt men framförallt fysiskt mycket påfrestande.

Genom att göra dessa psykosociala skyddsronder regelbundet kan fartygets förmän på ett effektivt sätt följa upp utvecklingen inom fartygets organisatoriska och sociala arbetsmiljö.

Viking Line utbildar leverantörer i arbetssäkerhet

Viking Line har skapat en webbase-rad arbetssäkerhetsutbildning för leverantörer som utför arbeten ombord på rederiets fartyg. Genom utbildningen delges leverantörerna information om regler som ska följas för att säkerställa arbetssäkerhet för alla berörda på den gemensamma arbetsplatsen. Viking Line kräver att förmännen som ska leda arbetet ombord genomgår utbildningen men önskar även att samtliga som ska jobba ombord tar del av den.

De flesta leverantörer har gått in för att varje berörd medarbetare genomgår utbildningen. Också Viking Lines anställda genomgår utbildningen när de tar del av arbeten som utförs ombord av leverantörer. Utbildningen lanserades under hösten 2016 och till och med december 2018 har det utfärdats totalt 528 utbildningscertifikat som bevis på godkänt genomförande.

Rosellas befälhavare
och arbetarskyddschef
Tobias Chronéer

Olycksfall och frånvaro, finskflaggade fartyg

	2018	2017	2016
Antal anställda i medeltal	1594	1621	1628
Anmälda olyckshändelser för ombordanställda			
Arbete	250	257	304
Fritid	109	146	134
Totalt	359	403	438
Föranledd frånvaro (% av arbetsolyckor)			
0 dagar	81 %	71 %	73 %
1–6 dagar	3 %	7 %	8 %
7–30 dagar	14 %	15 %	13 %
> 30 dagar	2 %	7 %	6 %
Föranledd frånvaro (% av fritidsolyckor) *			
0 dagar	67 %	52 %	36 %
1–6 dagar	1 %	6 %	9 %
7–30 dagar	20 %	28 %	42 %
> 30 dagar	12 %	14 %	13 %

* Olyckshändelser under personalens fritid ombord ingår.

Säkerheten ombord har alltid högsta prioritet

Viking Line ansvarar för såväl passagerarnas som personalens säkerhet och har som högsta prioritet att skapa en trygg resa för varje resenär. Genom internationella regelverk som SOLAS, STCW, ISMC, MARPOL och ISPS samt samverkan med olika myndigheter bedrivs ett systematiskt arbete för att identifiera potentiella risksituationer för att förhindra olyckor. Personalens kompetens och insatser är avgörande för säkerhetsarbetet. Kontinuerlig träning av fartygsbesättningarna sker ombord för att bibehålla och förbättra säkerhetskompetensen.

Viking Lines målsättning är att alla passagerare och anställda ska känna sig trygga både ombord på fartygen och i terminalerna. Säkerhetsarbetet bygger på att den operativa fartygsdriften sköts enligt gällande nationella och internationella regelverk och standarder samt på en noggrann egenkontroll och myndighetstillsyn. Processer och rutiner utvecklas fortlöpande via rederiets säkerhetsledningssystem.

Säkerhets- och skyddsövningar

Varje år genomförs flera tusen säkerhetsövningar ombord på våra sju fartyg. Varje vecka genomförs brand-, utrymnings-, livräddnings- och skyddsövningar ombord på samtliga fartyg. Därtill kommer olika specialövningar med varierande frekvens, samt så kallade storövningar på varje fartyg fyra gånger om året. Då deltar hela besättningarna.

Viking Line samarbetar kontinuerligt med sjöräddning, brandkår, polis, tull, gränsbevakning och nationella insatsstyrkor för att snabbt och effektivt få adekvat information vid eventuella krislägen. I samband med övningarna sker bland annat träning med gränsbevakningens fartygs- och helikopterenheter.

Säkerhetsorganisationen ombord

Fartygets befälhavare är huvudansvarig för säkerheten ombord och varje besättningsman har en egen väl inövad uppgift inom säkerhetsorganisationen. Besättningen är indelad i grupper med olika ansvarsområden, såsom utrymning, evakuering, första hjälp, brand och information. Det är obligatoriskt för alla anställda att delta i säkerhetsövningarna. Fartygens sjukrum har utbildade sjukvårdare och är försedda med specialutrustning för vård vid akuta sjukdomsfall.

Även landorganisationen har en krisberedskapsplan för krissituationer och kan bistå fartygen med att ta hand om passagerare och besättning. Landorganisationen övar årligen för att förbättra förmågan att hantera olika kriser som kan uppstå inom verksamheten.

Noggranna fartygskontroller

Säkerhetsutrustningen ombord kontrolleras dagligen. Sjöfartsmyndigheterna har delegerat tillsynen av fartygen till klassningssällskapen som besiktar fartygen och kontrollerar säkerhetsrutinerna minst en gång om året. Inför varje avgång går fartygsledningen igenom en checklista för att verifiera att fartyget är sjövärdigt. Bland annat kontrolleras att luckor, portar och ramper är ordentligt stängda samt att alla navigationsinstrument fungerar.

Lastningen av motorfordon på bildäck är strängt kontrollerad och under resan kontrolleras både bildäcket och de sociala utrymmena kontinuerligt genom kameraövervakning och regelbundna ronder av säkerhetsvakterna.

Förebyggande säkerhetsarbete

Det förebyggande arbetet när det gäller risker för brand på fartygens bildäck har förstärkts genom förändringar i rutiner och processer samt utbildning avseende riskfaktorer på bildäck, som till exempel elbilar. Däcksbefälet har genomgått utbildning i fartygsbryggsimulator när det gäller Emergency Response. Dessutom har Train the trainer-kurser anordnats för utvald ombordpersonal som sedan utbildar den övriga personalen ombord.

På initiativ av Viking Line startades under 2018 två projekt med fokus på att hitta effektivare lösningar för skyddskon-

troller av både passagerare och fordon. I det första projektet testade Viking Line som det första rederiet i världen en ny typ av metalldetektorbåge i början av året. De positiva resultaten sporrade till att utvidga utvecklingsarbetet ytterligare. Därför inleddes ett nytt projekt där det söks, testas och utvärderas olika typer av nya teknologier för Security Screening. För projektet söks EU-understöd, vilket också betyder att resultatet av arbetet kommer att kunna utnyttjas inom hela EU. Projektet varar under åren 2019–2021, där Viking Line samverkar med Åbo hamn, Tallink Silja och berörda myndigheter.

Sjösäkerhetssamverkan

Viking Line samverkar i sjösäkerhetsarbetet med intresseföreningar, klassificeringssällskap, myndigheter och rederier för att få en samsyn i sjösäkerhetsfrågor. Bland annat kan nämnas Nordisk kommitté för passagerarfartyg, NORDKOMPASS, vars målsättning är att samverka kring olika sjösäkerhetsfrågor inom den nordiska passagerarsjöfarten. I händelse av kris samverkar Viking Line också med Röda Korset i Finland och Sverige.

Trygghet ombord

Viking Line har en nollvision mot brott ombord och arbetar ständigt med att öka tryggheten för alla resenärer på fartygen. Liksom i samhället i stort är kvinnors utsatthet och

risken för sexuella övergrepp särskilt prioriterade frågor. Som ett led i det arbetet tillsatte Viking Line 2017 en grupp av oberoende experter inom olika områden i en så kallad Advisory Board. De bidrar till Viking Lines fortsatta trygghetsarbete i samråd med rederiets egna trygghetsråd.

Viking Line fortsätter sitt långsiktiga arbete med att öka tryggheten ombord, vilket premierades med svenska säkerhetsbranschens stora pris Security Awards 2017.

Ansvarsfull alkoholförsäljning

Viking Line arbetar kontinuerligt med att fortbilda personal inom ramen för STAD*-utbildningen. Målsättningen är att utbilda alla som arbetar inom restaurang- och barverksamheten och även på chefsnivå. STAD-utbildningarna ger grundläggande kunskap för anställda och djupare kunskap till chefer om alkohollagen, alkoholens effekter, narkotika, bedömning av berusning och konflikthantering. Utbildningen underlättar bedömningen av hur en människa beter sig vid olika berusningsgrader och personalen har tagit initiativet till en tätare dialog i de här frågorna. Händelser som kan bli problematiska rapporteras i förebyggande syfte. Gästernas trygghet går alltid före försäljningen.

* STAD står för Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem.

ISMC	International Safety Management Code
ISPS	International Ship and Port Facility Security Code
MARPOL	International Convention for the Prevention of Pollution from Ships
SOLAS	Safety of Life at Sea
STCW	Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers

Vårt miljöarbete

Viking Line arbetade under 2018 med konkreta miljöfrågor för att minska påverkan på Östersjön och den värdefulla skärgården. Vi certifierades enligt den nya ISO 14001:2015 standarden och under våren utrustades Viking Grace med ett rotorsegel. Även ombord låg fokus på den gröna linjen, bland annat med temamenyn Future Food som bjöd på delikatesser från insektsvärlden.

Viking Line jobbar för att Östersjön och den värdefulla skärgården bevaras även för kommande generationer. Vi har länge ställt höga krav på mer miljöanpassad teknik, genomfört besparingsprogram för bränsle och introducerat nya miljöanpassade koncept ombord.

Utgångspunkten för rederiets miljöarbete är nationell lagstiftning och internationella avtal. Den mest omfattande internationella konventionen för miljöskydd är MARPOL 73/78 (The International Convention for the Prevention of Pollutions from Ships), som har utarbetats av FN-organet IMO (International Maritime Organization).

Viking Line har långsiktigt och aktivt utvecklat miljöarbetet, så att vi idag gör mer än vad internationella avtal och nationella lagar kräver. Internt arbetar vi intensivt med

ett program för att minska avgasutsläppen genom energi-effektivisering. Inom programmet arbetar fartygens driftpersonal och rederiets tekniska avdelning med att införa bränsleekonomiska driftsmetoder, installera ny och mer energieffektiv teknik, minska fartygens hydrodynamiska motstånd och återvinna energi.

Alla Viking Lines egna fartyg, koncernens huvudkontor och dotterbolaget Viking Line Buss Ab är miljöcertifierade enligt den nya standarden ISO 14001:2015. Viking Lines organisation och samtliga fartyg är dessutom certifierade enligt ISM-koden (International Safety Management), som bestämmer organisationsregler för säker drift av fartyg och för att förhindra föroreningar.

Alla Viking Lines egna fartyg, koncernens huvudkontor och dotterbolaget Viking Line Buss Ab är miljöcertifierade enligt standarden ISO 14001:2015

Regelbunden tillsyn

Certifieringsorganet DNV GL genomför årliga externa granskningar för att bekräfta att Viking Line fortsatt utvecklar sitt miljöledningssystem. Dessutom gör de finländska, svenska och estniska tillsynsmyndigheterna kontinuerliga besiktningar av ISM-koden som rör såväl säkerhet som miljö.

Friska vindar med nytt rotorsegel

Viking Line går i bräsch för miljöutvecklingen på Östersjön. 2013 kom Viking Grace, som globalt har fått stor uppmärksamhet som det första stora passagerarfartyget i världen som drivs med flytande naturgas. Sedan dess har rederiet planerat för nästa naturgasdrivna fartyg med målsättningen att ytterligare minska miljöpåverkan på det känsliga havet i skärgården.

I april 2018 fick Viking Grace mer luft under vingarna med ett nytt rotorsegel. Som det första passagerarfartyget i världen utnyttjar Viking Grace vindkraft med hjälp av ett mekaniskt segel. Det finländska cleantech-företaget Norsepower har utvecklat rotorsegel under fem års tid. Idén med rotorsegel är redan cirka hundra år gammal, men i takt med att miljökraven har skärpts och materialen och de teknologiska lösningarna har utvecklats har denna lösning blivit mycket aktuell och intressant.

Det 24 meter höga och fyra meter breda rotorseglet bygger på Magnuseffekten. När seglet roterar drar dess yta till sig luft med mindre tryck på ena sidan än på den motsatta. Denna tryckskillnad ger upphov till en dragkraft som får fartyget att röra sig. Med hjälp av rotorseglet kan bränsleförbrukningen och följaktligen också koldioxidutsläppen minska. Effekten av seglet ska utvärderas efter ett år i bruk. Tanken är att installera två segel på det nya fartyget som kommer i trafik 2021.

Nybygget med i finsk-svenskt EU-projekt

Connecting Europe Facility (CEF), som strävar efter att befrämja gröna, livskraftiga, attraktiva och effektiva sjöba-

serade trafiklänkar integrerade i hela transportkedjan, har som särskild prioritet Motorways of the Sea (MoS). MoS är sjöfartens huvudpelare inom det transeuropeiska transportnätverket (the Trans-European Transport Network, TEN-T).

Viking Line har tillsammans med Åbo Hamn, Stockholms Hamnar och Mariehamns hamn beviljats EU-stöd från CEF för det gemensamma EU-projektet NextGen Link. Projektet handlar om att uppgradera sjöfartsförbindelsen mellan Åbo, Mariehamn och Stockholm med ett nytt LNG-fartyg samt förbättringar i infrastrukturen i hamnarna. Projektet är i linje med EU:s prioriteringar inom TEN-T, eftersom det bidrar till ökad användning av mer hållbara fartygsbränslen och därmed minskade utsläpp, samt förbättrar och effektiviserar logistiken i länken mellan Åbo och Stockholm.

Förbindelsen Åbo-Mariehamn-Stockholm ligger i den så kallade Scandinavian-Mediterranean Core Network Corridor, en transportkorridor som EU pekat ut som särskilt prioriterad inom ramen för TEN-T. EU-projektet, som leds av Åbo Hamn, pågår mellan 2017 och 2020. Stödbeloppet för det gemensamma projektet NextGen Link uppgår till maximalt 12,7 miljoner euro.

Samfinansierat av Europeiska Unionen
Fonden för ett sammanlänkat Europa

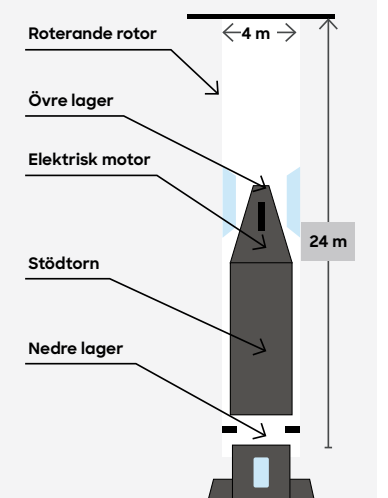
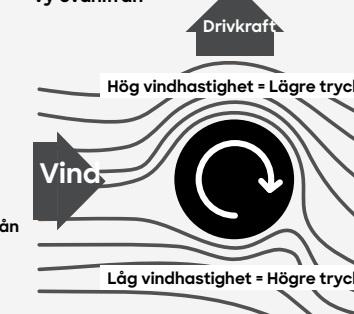
Norsepower rotorsegel

Minskar bränsleförbrukningen och utsläppen genom att skapa drivkraft med hjälp av vinden.

Det första effektiva och lättanvända mekaniska seglet på marknaden.
Den roterande rotorn skapar drivkraft genom Magnuseffekten, vilket minskar behovet av effekt från huvudpropellrarna.

Magnuseffekten förklarad

Vy ovanifrån

Hållbar energi och minskad bränsleförbrukning

Ett av FN:s globala hållbarhetsmål som rederiet valt att arbeta med är mål nummer sju, Hållbar energi för alla. Den största energiförbrukningen inom rederiet sker på fartygen, varför man valt att fokusera de större energibesparingsprojekten till fartygsverksamheten. Ett av rederiets miljömål under åren 2017 och 2018 var att minska den sammanlagda bränsleförbrukningen på de egna fartygen med 2,5 % under en tvåårsperiod. Under ifrågasvarande period uppnåddes en sammanlagd bränslebesparing på 4,5 %.

Modifiering av Gabriellas sponson

Ett av de större projekt som genomfördes under året var modifieringen av Gabriellas sponson* under fartygets dockning i april. Företaget Deltamarin anlätades för att göra hydrodynamiska beräkningar gällande modifieringen av sponsonen, i syfte att minska framdrivningens bränsleförbrukning med cirka 10 % i jämförelse med år 2017. Under dockningen installerade varvets underleverantör en modifierad sektion till den befintliga sponsonen. Framdrivningens bränsleförbrukning minskade under år 2018 med 11,5 % jämfört med motsvarande period under år 2017.

Rosella använder åländsk förnybar el på natten

Från och med 2018 års början har Rosella anslutits till elnätet i land nattetid i Mariehamn. Projektet med att förse Rosella med landström har utförts i samarbete med Mariehamns stad, Mariehamns hamn och Allwinds. Under det cirka sju timmar långa hamnuppehållet använder Rosella lokalproducerad och förnyelsebar el från Allwinds istället för att producera egen el med fartygets dieselgeneratorer, som drivs med dieselolja.

Rosella kopplar upp sig mot hamnens elnät via en transformatorstation på land, som omvandlar högspänning till 400 V som används ombord på fartyget. Överföringen från land går genom nio grova kablar ombord till fartygets huvudeltavla och därifrån distribueras elenergin till fartygets

olika förbrukningsställen. Miljövinsterna med att använda landström är bland annat minskad bränsleförbrukning, vilket i sin tur innebär minskade avgasutsläpp. Då fartygets dieselgeneratorer inte är i gång minskas bullernivåerna i både hamnen och fartygets maskinrum.

Genom användning av landström har Rosella under år 2018 sparat 319 ton bränsle. Denna mängd förbrukat bränsle i drift motsvarar cirka 1020 ton CO₂-utsläpp.

Energieffektiviseringen av Viking XPRS fortsatte under år 2018

I början av år 2017 uppgraderades Viking XPRS med Rolls-Royce Promas Lites integrerade konstruktion av roder och propellersystem i syfte att minska framdrivningens bränsleförbrukning. Förbrukningen har i och med detta minskat med cirka 10 % år 2018 jämfört med 2017. Under år 2018 har fartygets ventilationsstyrning uppgraderats så att ventilationen kan övervakas och regleras mer effektivt. Detta innebär ett jämnare flöde av luft och jämnare temperatur ombord på fartyget. Denna förbättringsåtgärd förväntas innebära en energibesparing för ventilationsanläggningen på cirka 20 %, vilket motsvarar cirka 570 ton bränsle.

* Syftet med sponsoner är att göra fartyget bredare i vattenlinjen för att öka fartygets stabilitet.

Rosellas landström nominerad till det åländska Bärkraft-priset 2018

Motiveringen löd:

"Landström för Rosella nattetid visar att en åtgärd kan göra stor skillnad och samtidigt beröra många hållbarhetsaspekter. [...] Genom ett brett samarbete med andra aktörer, som Mariehamns hamn och Allwinds, visar initiativet landström för Rosella hur kommuner och företag genom fruktbar dialog kan göra åtgärder som påverkar oss alla. Även personalhälsa och minskat buller för invånarna kan framhållas som fördelar."

Minimering av utsläpp

Kärnan i Viking Lines affärsverksamhet är att maximera kapacitetsutnyttjandet gällande fraktt transporter, reguljärresor och kryssningar. Vi transporterar årligen 130 000 lastenheter, över 600 000 personbilar och kring 6,6 miljoner passagerare på våra fartyg. Vid beräkningen av utsläppsnivåerna per passagerare från fartygen bör även fraktt transporter beaktas för att ge en rättvis och tillförlitlig bild. Siffrorna bör fördelas och redovisas på de olika delarna av utfört transportarbete.

EU har infört krav gällande övervakning, rapportering och verifiering (MRV) av koldioxidutsläpp från stora fartyg (över 5 000 bruttoton) som trafikerar EU:s hamnar. Fartygsägare ska rapportera mängden koldioxid som släpps ut på resor till, från och mellan hamnar inom EU.

Under 2017 installerade Viking Line i samarbete med företaget Blueflow ett Energy Management System på samtliga fartyg. Systemet är anpassat till de krav EU ställer gällande rapporteringen av koldioxidutsläpp, men det fungerar även som ett verktyg i det dagliga arbetet för att uppnå bränslebesparingar. Tack vare det nya systemet har möjligheterna att övervaka bränsleförbrukningen och fartygens utsläpp förbättrats. Den första rapporteringsperioden inleddes den 1 januari 2018.

Variationerna i kapacitetsutnyttjandet samt bränsleförbrukningen under året kräver en längre uppföljningsperiod för att siffrorna ska kunna analyseras mer tillförlitligt. Därtill kommer fördelningen, där transportarbetet bör beaktas med tanke på kapacitetsutnyttjandet av olika transportslag.

Energival och vattenhantering

Av Viking Lines fartyg använder sex lågsvavligt bränsle med maximalt 0,1 viktprocent svavel. Det sjunde fartyget, Viking

Grace, drivs med flytande naturgas och är det första fartyget i Östersjön och det första passagerarfartyget i världen i sin storleksklass som drivs med LNG. Genom att använda LNG reduceras utsläpp av kväve med 85 % och växthusgaser med 15 %. Svavel- och partikelutsläppen är praktiskt taget noll.

Viking Line har stort fokus på bränsleoptimering för att minska utsläppen. Olika typer av åtgärder har vidtagits och arbetet har burit frukt. Till exempel har man på Viking Cinderella kunnat minska bränsleförbrukningen med över 34 % sedan år 2007 genom olika lösningar.

Flera insatser för att minska kväveoxidutsläppen (NOx) har genomförts. På Viking Cinderella används katalysatorer och på Mariella används Humid Air Motor-teknik (HAM). Viking Lines fartyg släpper varken ut avfalls- eller länsvatten i havet. Allt avfallsvatten pumpas i land till kommunala reningsverk. Tre fartyg som ligger en längre tid i hamn (Stockholm, Helsingfors, Mariehamn) har landström för att reducera utsläpp.

Miljöåtgärder 2018

Viking Grace energiåtervinning

Viking Grace var första fartyg att använda Climeons energiåtervinnings-system Ocean Marine. Genom en unik vakuumprocess återvinns värme till elektricitet. Spillvärme från fartygets motorer har under 2018 omvandlats till 288 000 kWh ren och utsläppsfri el. Elektriciteten utnyttjas främst på hotellsidan, bland annat till belysning.

Elektrisk landanslutning

Genom användning av elektrisk landanslutning har vi under 2018 sparat 460 ton bränsle på Gabriella och 380 ton på Mariella. Den mängden förbrukat bränsle i drift motsvarar cirka 2 700 ton CO₂-utsläpp.

Byte av drivmedel för Viking Line Buss

Viking Line Buss Ab bedriver linjetrafik på Åland och beställningstrafik med utgångspunkt från Åland. Sedan hösten körs bolagets bussar på Neste MY Förnybar Diesel™, ett 100 % förnybart drivmedel. Bränslet är 100 % HVO (Hydrerad Vegetabilisk Olja) och det har utvecklats för att minska klimatpåverkan från transporterna med upp till 90 % lägre utsläpp av växthusgaser.

Återvunnet från fartygen 2018

451 ton glasförpackningar.

När återvunnet glas smälts till nytt glas förbrukas 20 % mindre energi än när man utgår från råvarorna sand, soda och kalk. Glasförpackningar kan återvinnas hur många gånger som helst utan att kvaliteten försämras.

104 ton metallskrot.

Återvinning av stål, som används i exempelvis konservburkar, sparar 75 % energi jämfört med produktion från järnmalm.

596 ton papper och kartong.

Återvinningen av papper och kartong medför att vi inte behöver fälla så många nya träd. Ett ton returpapper motsvarar ungefär 14 träd. Papper kan återvinnas omkring sju gånger.

Från Viking XPRS, Viking Grace och Mariella har det förts iland till biogas-tillverkning

1 314 ton matavfall som ger 98 550 kubikmeter biogas, vilket motsvarar 111 300 liter bensin. Biogasproduktionen varken ökar koldioxidhalten i atmosfären eller förvärrar växthuseffekten. Därför brukar biogas kallas koldioxidneutralt.

Viking Line vinnare av priset Årets hållbara gärning för Viking Graces rotorsegel

På Finnish Travel Gala 2018 belönades Viking Line i kategorin Årets hållbara turismgärning (fritt översatt) för Viking Graces rotorsegel.

Motiveringen löd (fritt översatt):

"Viking Line har under årens lopp i sin verksamhet strävat efter att minska på sina utsläpp. Det senaste konkreta exemplet är det nydanande rotorseglet som utvecklats i Finland och som togs i bruk på Viking Grace i april 2018. Liksom LNG-bränslet som används på Viking Grace är rotorseglet en innovation med vars hjälp man gör bränsleinbesparingar och minskar utsläpp."

Materialåtervinning ger stora miljövinster

Med ökad återvinning minskar vår påverkan på klimatet. Det krävs mycket mindre energi för att återvinna materialen än för att utvinna nytt från naturen. Kretslopp medför klimatnytta.

Sedan 2014 har närmare 85 000 kg heltäckningsmattor returnerats från rederiets fartyg till mattleverantören Desso. Den holländska matttillverkaren har lanserat ett banbrytande projekt för att återanvända begagnade mattor från sina företagskunder. Mattorna samlas in vid slutet av sin livslängd och upparbetas till råvara för nya mattor. Genom denna återvinning och nya tillverkningsmetoder kan man närma sig ett slutet kretslopp i verksamheten.

Sedan sommaren 2016 har det på fartygen insamlats 24 000 kg förpackningsplast, som återanvänts i tillverkningen av plastpåsar till butikerna ombord.

Visste du att...

- I huvudsak används endast flergångskärl av porslin, glas och melamin inom serveringen ombord.

- Engångsportionsskålarna som exempelvis används i buffetrestaurangerna ombord, är tillverkade av antingen majs eller cellulosa.

- Takeaway-bägarna i fartygens kafeterior är antingen Svanenmärkt kartongbägare eller PEFC-certifierade* varmdrycksbägare.

- Numera används nedbrytbara ekosugrör i barerna ombord.

- Volymprodukter såsom grädde, smör, yoghurt, surmjölk och ägg som serveras ombord på fartygen produceras genomgående i Finland. Mjölk och potatisen produceras i Finland och Sverige.

- All sill som serveras ombord är MSC-certifierad** sedan 10 år tillbaka.

- Ombord bekämpas matsvinn bland annat genom att erbjuda färdiga portionsbitar i buffetrestaurangerna. I kafeterierna görs smörgåsarna på plats för att bättre möta den verkliga efterfrågan.

- Ombord på Viking Lines fartyg serverades 6 401 735 koppar ekologiskt odlat kaffe under 2018. Vid ekologisk odling får bönderna växa i en rik biologisk mångfald utan konstgödsel, kemiska bekämpningsmedel eller genmanipulerade grödor.

* PEFC = Programme for the Endorsement of Forest Certification

** MSC = Marine Stewardship Council

Miljösiffror

VIKING LINES FARTYG	2018	2017	2016
Volym			
Passagerare	6 411 537	6 881 149	6 502 191
Personbilar	704 799	762 253	682 194
Fraktenheter	128 549	127 668	131 918
Totaldistans (tkm)	1 140	1 135	1 130
Resursförbrukning			
Olja (ton)	76 460	77 676	79 709
Smörjolja (m³)	737	747	648
Urea (m³)	291	289	446
Färskvatten (m³)	318 629	324 874	327 059
LNG (ton)	14 776	15 172	14 960
Utsläpp (ton)			
Kväveoxider (NOx)	3 100	3 175	3 230
Svaveloxider (SOx)	72	73	75
Koldioxid (CO ₂)	284 400	287 204	289 508
Restprodukter (ton)			
Fast avfall till förbränning	2 956	3 025	2 959
Avfall till deponi	98	165	143
Avfall till återvinning	1 317	1 434	1 491
Bioavfall	1 314	1 141	1 022
Farligt avfall	77	55	55
Avfallsvatten iland (m³)			
Grå- och svartvatten	286 836	293 576	292 528
Länsvatten	8 520	8 349	7 795
Avfallsolja (m³)	1 402	1 775	1 943
Viking FSTR, som chartrades under perioden 10.4–16.10.2017, ingår inte i ovanstående siffror.			
VIKING LINE BUSS AB	2018	2017	2016
Antal körda kilometer	793 385	787 475	781 892
Förbrukad mängd diesel (liter)	250 759	247 441	247 152
Vattenförbrukning (m³)	345	351	377
Garagets elförbrukning (kWh)	63 712	60 038	61 756

Kväveoxider (NOx)
Kväveoxider är ett samlingsnamn för kväveoxid och kvävedioxid som bildas då luftens syre och kväve reagerar vid höga temperaturer. Utsläpp av kväveoxider är därför starkt kopplat till förbränningsprocesser. Kväveoxider är giftiga och ger även upphov till ozonbildning tillsammans med organiska föreningar (källa: Naturvårdsverket i Sverige).

Svaveloxider (SOx)
Svaveldioxid är en färglös och hostretande gas. Den släpps ut vid förbränning av fossila och andra svavelhaltiga ämnen, men även från naturliga processer som vulkanutbrott. Svaveldioxid oxideras i atmosfären och bildar svavelsyra, vilket bidrar till försurning (källa: Naturvårdsverket i Sverige).

Koldioxid (CO₂)
Huvudorsaken till uppvärmningen av jordens klimat är den förändring av luftens kemiska sammansättning som människan orsakar genom utsläpp av växthusgaser, främst koldioxid. Växthusgaserna förstärker atmosfärens förmåga att värma jordytan; den så kallade växthuseffekten blir starkare (källa: Naturvårdsverket i Sverige).

Ett fartyg genererar i huvudsak tre olika typer av avfallsvatten; gråvatten, som är dusch- och annat tvättvatten, svartvatten, som är toalettvatten, samt länsvatten som separeras från oljehaltigt vatten i maskinrummen.

Koldioxidutsläpp

I vår affärsverksamhet vill vi maximera kapacitetsutnyttjandet beträffande frakttransporter, reguljärresor och kryssningar. Årligen transporteras 130 000 lastenheter, över 600 000 personbilar och kring 6,6 miljoner passagerare på våra fartyg.

För att kunna ge en rättvis och tillförlitlig bild av utsläppsnivåerna per passagerare bör även frakttransporterna beaktas. Siffrorna bör fördelas och redovisas på de olika delarna av det utförda transportarbetet.

Nya krav gällande koldioxidrapportering

EU har infört krav gällande övervakning, rapportering (MRV) och verifiering av koldioxidutsläpp från stora fartyg (över 5 000 bruttoton) som trafikerar EU:s hamnar. Fartygsägare ska rapportera mängden koldioxid som släpps ut på resor till, från och mellan hamnar inom EU.

Under 2017 installerade Viking Line i samarbete med företaget Blueflow ett Energy Management System, nedan kallat energihanteringssystem, på samtliga fartyg. Systemet är anpassat till de krav EU ställer gällande rapporteringen av koldioxidutsläpp, men det fungerar även som ett verktyg i det dagliga arbetet med bränslebesparing. Tack vare det nya systemet har möjligheterna att övervaka bränsleförbrukningen inklusive fartygens utsläpp förbättrats.

Den första rapporteringsperioden inleddes den 1 januari 2018. Variationerna i kapacitetsutnyttjandet och bränsleförbrukningen under året kräver en längre uppföljningsperiod för att siffrorna ska kunna analyseras mer tillförlitligt. Därtill kommer fördelningen, där transportarbetet bör beaktas med tanke på kapacitetsutnyttjandet av olika transportslag.

I enlighet med kraven i MRV-direktivet har rederiets alla

fartyg en egen övervakningsplan som har kontrollerats och verifierats av en oberoende granskare. I övervakningsplanen finns exempelvis angivet hur bränsleförbrukningen övervakas/mäts, hur eventuella avvikelser hanteras och hur uppkomna koldioxidutsläpp allokeras mellan passagerare och fraktenheter. I fartygens energihanteringssystem finns all information som krävs i MRV-rapporteringen. Ur systemet fås exempelvis fartygsvisa faktorer som summan av fartygets bränsleförbrukning delat med summan av transportarbetet för varje resa. Dessa faktorer har använts i beräkningarna som presenteras i tabellerna nedan. I den utsläppsandel som allokeras till passagerarna finns även deras bilar inräknade. Arealen på fartygens bildäck fördelas mellan fraktenheter och passagerarbilar på basen av fordonens vikter.

Det är viktigt att notera att fartygens koldioxidutsläpp per passagerare, förutom framdriften av fartyget, innefattar även uppvärmning och nedkylning av fartyget, framställning av varmvatten samt all elenergi som behövs inom passagerarverksamheten, såsom restaurang- och hotellfunktionerna. I de flesta fall ligger våra hamnar nära stadskärnan. Detta medför mindre behov av anslutningstrafik och därmed lägre koldioxidutsläpp än om hamnarna skulle vara mer avlägset belägna.

Siffrorna i tabellerna nedan är medelvärden av kilogram per passagerare och kilogram per fraktat ton för alla fartyg som regelbundet trafikerar respektive rutt.

Det är viktigt att notera att fartygens koldioxidutsläpp per passagerare, förutom framdriften av fartyget, innefattar även uppvärmning och nedkylning av fartyget, framställning av varmvatten samt all elenergi som behövs inom passagerarverksamheten, såsom restaurang- och hotellfunktionerna.

Koldioxidutsläpp, medelvärde 2018	Kg per passagerare	Kg per ton frakt
Åbo-Långnäs	24	4
Stockholm-Långnäs	33	6
Åbo-Mariehamn	32	5
Stockholm-Mariehamn	27	5
Helsingfors-Mariehamn	59	10
Helsingfors-Tallinn	18	2
Mariehamn-Kapellskär	27	13

Gröna delikatesser och insektsmeny

Barnens buffet förnyades under 2018 och började serveras på alla Viking Lines fartyg den 14 juni. Den nya buffetmenyn planerades av Victor Magdeburg från Sveriges juniorkocklandslag.

Ny barnbuffet med hälsosamma godsaker

Nyttighetsaspekten blir allt viktigare även när det gäller urvalet i barnens bufféer och den kan tillgodoses utan att man gör avkall på den goda smaken. Utgångspunkten för den nya menyn var färska råvaror och bra näringsvärden.

I förändringsarbetet fick Victor Magdeburg hjälp av Kocklandslagets egna barn som fungerade som smak-rådgivare. Innehållet i menyn förändrades helt enligt barnens idéer och råd. Genom små förändringar blev de traditionella favoriterna både godare och nyttigare.

Bland annat tillagades köttfärs-såsen i grövre bitar för mer smak och struktur, potatismoset smaksattes med grönsaker och pommes frites ersattes av friterad sötpotatis. Rättikssnurror, kycklinglår med rostad topping och honungsrostade rotsaker var andra nya delikatesser. Gamla favoriter som köttbullar serverades på de vuxnas buffetbord.

Vegetariska och veganska alternativ på julbordet

Viking Lines julbord 2018 erbjöd en stor mängd vegetariska och veganska alternativ vid sidan av de traditionella delikatesserna. Julbordet planerades av det Svenska Kocklandslaget tillsammans med Viking Lines egna köksmästare. För första gången fick familjens minsta ett helt eget julbord, som med färggrannhet och rolig uppläggning lockade med vegetariska alternativ. Sveriges juniorkocklandslag ansvarade för planeringen av barnens julbuffet.

Innovativ insektsmeny

Våren 2018 gav Viking Lines Future Food-meny passagerarna en möjlighet att prova på morgondagens smaker med delikatesser från insektsvärlden. Eftersom insekter är en bra ekologisk proteinkälla passar menyn in som en naturlig del av företagets miljövärden.

Finland är ett av de första länderna i Europa som har godkänt försäljningen av insekter som mat. Viking Line haka-de på denna ekologiska trend med en trerätters meny. Anders Karlsson från Svenska Kocklandslaget planerade insektsmenyn som dukades upp i april och maj.

Med insektsmenyn ville Viking Line utan fördomar testa en ny idé. När det gäller användningen av insekter som livsmedel är åsikterna förstas ännu delade, men som råvara var insekter något nytt för Viking Lines köksmästare. Det blev både en utmaning och en chans till kreativitet. Parallellt med insektskampanjen erbjöds även de traditionella menyerna.

Insektsmenyn bestod av förrätt, varmrätt och efterrätt. Som förrätt serverades bland annat lättrokt algrimad torskrygg, syrad fänkål och friterade gräshoppor. Huvudrätten bestod av lamm med bland annat kryddrostade mjölmaskar. Till desserten erbjöds mandelmazarin, jordgubbar och syrsor samt kardemummagranola gjord på skalbaggs-larver.

Fartygens miljögrupper – ett viktigt verktyg inom rederiets miljöarbete

Viking Lines fartyg har sedan 2000-talets början varit certifierade enligt ISO 14001 standarden. Ett av verktygen i miljöarbetet ombord är fartygens egna miljögrupper. Grundprincipen är att det ska finnas representeranter från fartygets alla avdelningar i varje miljögrupp.

Miljögruppens arbete

Mikael Lönnström, överstyrman ombord på Viking Grace, berättar att det i fartygets miljögrupp finns representeranter från varje avdelning. Målsättningen är att samma personer deltar i mötena så långt det är möjligt för att få kontinuitet i arbetet. Gruppen träffas minst fyra gånger per år och den främsta uppgiften är att identifiera utvecklingsbehoven inom fartygets miljöarbete samt att söka lösningar till dessa. En stor del av lösningarna tas fram internt ombord, men vid behov får grupperna även stöd från rederiets landorganisation.

Förutom att behandla utvecklingsbehoven förmedlas även viktig information via gruppmedlemmarna till fartygets alla avdelningar. Alla möten protokollförs och protokollen finns tillgängliga på rederiets Intranät för fartygets personal, rederiets övriga fartyg och landorganisationen. Protokollen behandlas även på fartygets serviceledningsgruppsmöten och fartygsledningsgruppsmöten.

Sopsortering och säker kemikalieanvändning

Viking Grace har haft en mycket aktiv miljögrupp sedan fartygets trafikstart år 2013. Många av förslagen har handlat om att utveckla sopsorteringen med hjälp av bättre sorteringskärl och -rutiner samt bättre märkning av kärlen. Även förvaringen och användningen av kemikalier har setts över för att optimera förbrukning och säkerhet.

Minskad användning av plast och papper

Under 2018 har Viking Graces miljögrupp tagit fram olika lösningar för att ersätta eller minska förbrukningen av plast-artiklar ombord, samt även olika metoder för att optimera pappersförbrukningen. Vår strävan är att använda mera returpapper och att minska den totala användningen av papper, både ombord och i land.

Huvudsamarbetspartner för Åbos stadscyklar

Viking Line har gått in som samarbetspartner för Åbos stadscyklar, de så kallade Föli-cyklarna, som togs i bruk den 1 maj 2018. Det betyder att vi som huvudansvariga på stadscyklarna även i fortsättningen är synliga i Åbos gatubild.

Viking Lines gröna värden innebär bland annat att vi minimerar koldioxidutsläppen och samarbetar till förmån för Östersjön. Åbo har som mål att vara en koldioxidneutral stad år 2040 och stadscyklar är en viktig del för att detta mål ska kunna uppfyllas. Stadscyklarna kompletterar Åbo regiontrafik Fölis gröna tjänster. Projektet i Åbo passar bra in i Viking Lines långsiktiga miljöarbete.

300 stadscyklar

Åbo har 34 cykelstationer och 300 stadscyklar som är i bruk året om, vilket gör att man enkelt och på ett miljövänligt sätt kan ta sig från en plats till en annan. Cyklarna är till för

kortvarigt bruk i centrumområdet och man hämtar och återlämnar sin cykel på någon av cykelstationerna. Man kan till exempel hyra en cykel en dag för 5 euro eller för hela året för 40 euro.

Åbo är känd som en cykelstad under utveckling och stadscykelprojektet ökar förutsättningarna för Åbo att utvecklas till en cykelstad i stil med Köpenhamn. Genom samarbetet blir Viking Line långvarigt och effektivt exponerat i stadsbornas vardag på ett positivt och miljövänligt sätt. Nio av tio Åbobor har mindre än 30 minuters cykelväg till centrum från hemmet.

Samarbete med Tvärminne zoologiska station

Samarbetet med Tvärminne zoologiska station fortsatte under året. I juni bjöds en grupp miljöredaktörer till stationen, där de fick höra olika marinbiologiska forskare berätta om sina forskningsarbeten. Som värdar fungerade professor Alf Norkko och forskningskoordinator Joanna Norkko.

Tvärminne zoologiska station fungerar som ett centrum för högklassig biologisk forskning och tillhandahåller faciliteter för fältkurser och seminarier. På stationen bedrivs både nationell och internationell forskning.

Under sommaren arrangerades för andra året i rad barnprogram ombord på Viking Lines fartyg med anknytning till Östersjöns välmående. Tvärminne zoologiska station hjälpte oss att ta fram ett havslaboratorium, Havslabbet 2.0, där barnen fick bekanta sig närmare med Östersjön och dess tillstånd. Amorellas Team Havslabbet och biolog Åsa Hägg utarbetade några nya experimenter under våren och återanvände några från föregående sommar.

Så här svarar Åsa på frågan om hon anser att det är viktigt att man redan från tidig ålder lär sig om miljöarbete och Östersjön:

– Det viktiga i alla åldrar är att lära sig se och förstå hur saker och ting hör ihop och att ta en närmare titt på musslor, maneter och smådjur och respektera dem samt lära sig hurdan miljö de och vi vill leva i. Vad behöver de för att må bra? Hur kommer vi dit? Jag tror att man ska väcka nyfikenhet och beundran för naturen, inte enbart prata om miljöproblem.

Donationer för miljöarbetet i Östersjön

Sedan år 2014 har Viking Line haft en kampanj där en del av intäkterna från plastkassarna som säljs i fartygens butiker doneras till miljöarbetet i Östersjön.

Påsarna tillverkas av återvunnen plast och i år valde vi att donera 50 000 euro till två miljöorganisationer: **Håll Skärgården Ren** och **Östersjöfonden vid Helsingfors universitet**.

Vi vill betona nyttan av att samarbeta direkt med miljöorganisationerna, eftersom de arbetar målmedvetet för att uppnå synliga och konkreta resultat i närmiljön. Donationerna används bland annat till informationskampanjer, miljöarbete och till att upprätthålla sopstationer och toaletter i skärgården.

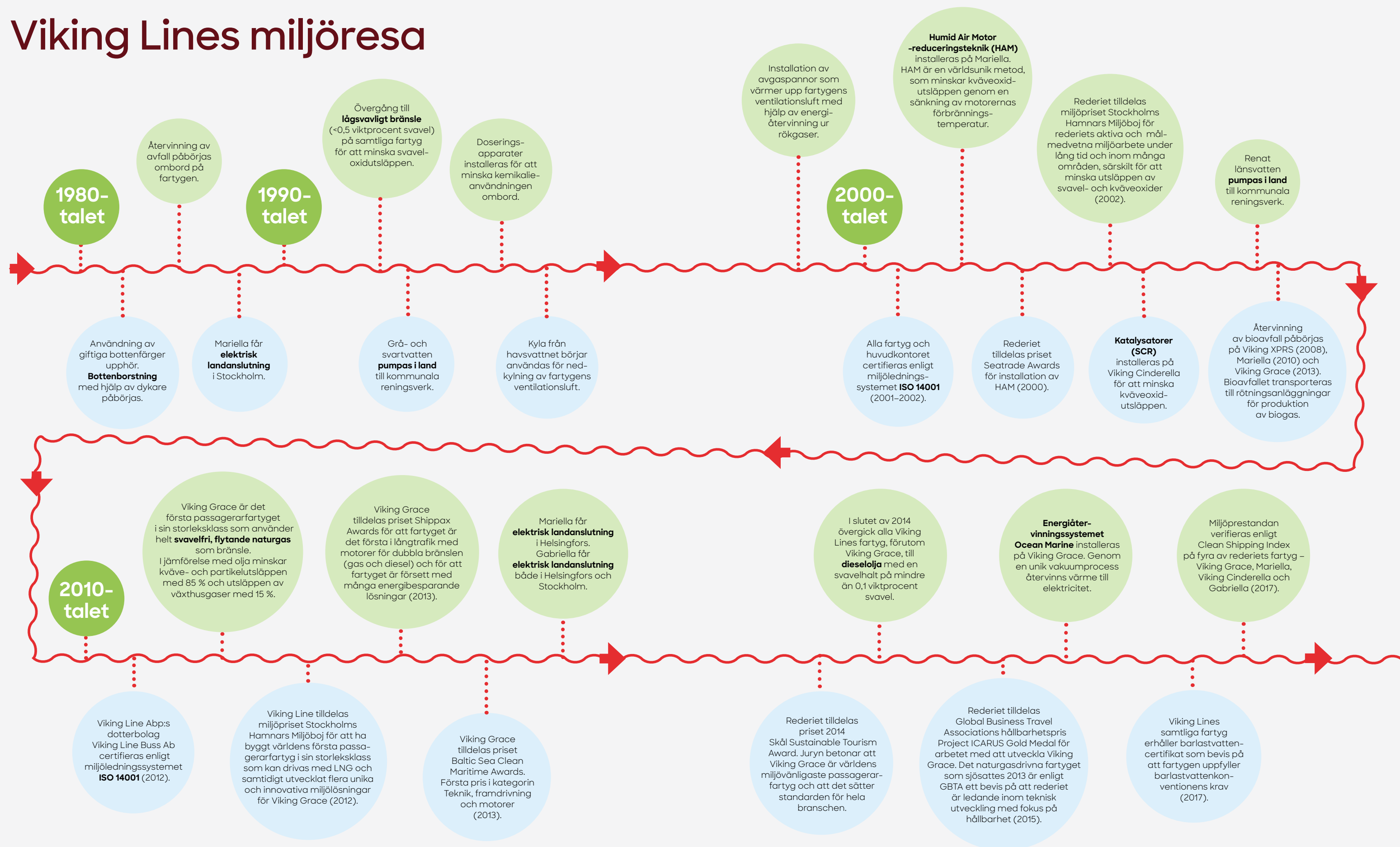

Cinderella Whisky Fair auktionspengar till Östersjöfonden

I samband med Viking Lines årligen återkommande whiskymässa ombord på Viking Cinderella ordnades 2018 en auktion vars intäkter om totalt 115 000 SEK oavkortat donerades till **Östersjöfonden**.

Viking Lines miljöresa

Risker och möjligheter

Vår verksamhet är utsatt för risker av olika slag, med varierande omfattning och effekt på verksamheten. Det finns risker och osäkerhetsfaktorer som vi är väl medvetna om, men även sådana som vi inte känner till eller bedömer vara osannolika eller små.

Följande riskområden har identifierats:

- Olyckor och katastrofer
- Säkerhetshot i form av terrorism/brott
- Förändringar i regelverk och lagstiftning
- Sjöfartspolitiken
- Bränsleprisernas utveckling
- Valutakursfluktuationer
- Konkurrenssituationen och marknadsutvecklingen
- Ekonomiska konjunkturen
- IT-hot
- Klimatförändringen

Sjösäkerheten styrs av vår säkerhetspolicy och har högsta prioritet inom Viking Lines verksamhet. Genom våra ledningssystem ISMC (International Safety Management Code) och ISPS (International Ship & Port Facility Security Code) arbetar vi systematiskt för att identifiera potentiella risksituationer och därmed förhindra olyckor. Vårt mål är att säkerheten hela tiden ska förbättras.

På Viking Line har vi en nollvision när det gäller olika typer av brott, trakasserier och ordningsproblem ombord. Vi arbetar kontinuerligt med att förverkliga denna. En grupp som arbetat med frågorna träffas regelbundet och även extern expertis har anlitats.

Viking Line upprätthåller en krisberedskapsplan för att förebygga och mildra konsekvenserna av avvikande händelser och kriser med allvarliga följder för passagerare, personal, trafik, egendom, miljö, verksamhet och företagets förtroende. Krisberedskapsplanen präglas av ett effektivt alarmeringssystem som snabbt etablerar den centrala krisorganisationen inom koncernen. Vid krissituationer har den centrala krisorganisationen ett nära samarbete med berörda myndigheter.

Olika organisationer, företag och specialister anlitas vid behov som stöd och hjälp i krisarbetet. Kommunikation, information och krisstöd är centrala delar i krisorganisationens arbete. För att vara effektiva och uthålliga trots den fysiska och psykiska pressen utbildas och tränas organisationen kontinuerligt. Målet för krisorganisationens arbete är att rädda människoliv, undvika skador på människor, miljö och egendom samt att räddningsinsatsen är så effektiv att verksamheten kan återgå till normalläge så fort som möjligt utan att skada företagets varumärke.

Finsk sjöfart omfattas av miljöregler i den internationella sjöfartsorganisationen IMO:s författningar, EU-direktiv, HELCOM-rekommendationer och nationell lagstiftning. Sjötransport är den mest miljövänliga transportformen och det finns ingen ersättande trafikform. Vi följer aktivt beredningen av miljöbestämmelser, utvecklingen i miljöteknologi och de lösningar som forskningen erbjuder gällande de allt strängare miljöbestämmelserna.

EU:s svaveldirektiv trädde i kraft den 1 januari 2015 för Östersjön och innebär byte till bränsle med en svavelhalt om maximalt 0,1 %. Dessutom har IMO beslutat att Östersjön ska bli ett så kallat kvävekontrollområde (Nitrogen Oxide Emission Control Area, NECA) med strängare utsläppskrav för nybyggda fartyg från och med den 1 januari 2021.

Vidare har EU infört krav gällande övervakning, rapportering och verifiering (MRV) av koldioxidutsläpp från stora fartyg (över 5 000 bruttoton) som trafikerar EU:s hamnar. För att kunna ge en rättvis och tillförlitlig bild av utsläppsnivåerna per passagerare bör även fraktt transportererna beaktas vid beräkningarna. Under 2017 installerade Viking Line i samarbete med företaget Blueflow ett Energy Management System på samtliga fartyg. Systemet är anpassat till de krav EU ställer gällande rapporteringen av koldioxidutsläpp, men det fungerar även som ett verktyg i det dagliga arbetet för att uppnå bränslebesparingar.

De finansiella riskerna beskrivs närmare i koncernboks slutet.

Möjligheter

Utöver de risker som vår verksamhet står inför, finns det också flera möjligheter och utrymme för utveckling under kommande år:

- Ett nybyggnadsprojekt i Kina
- Ett starkt ekonomiskt läge på våra huvudmarknader
- Ett växande segment: den internationella marknaden
- Den digitala utvecklingen
- Viking Line som föregångare i innovativ miljöteknik
- Bränsleoptimeringsprogram som minskar bränsle och utsläpp
- Vårt kundlojalitetsprogram
- Engagerad personal med höga vitsord för god service.

VIKING LINE